

Tavi VIII

mjarjavi dawesebul ebebis prioretetebi 2010–2013 wl ebSi

muxli 37. saqarTvel os kontrol is pal ata

- INTOSAI-is saerTasoris standartebis Sesabamisad saqarTvel os kontrol is pal atis instituciuri ganvitareba, damoukidebel maRal profesiul umaRl es auditorul organod Camoyal ibeba;
- saxel mwifo finansebis marTvis ganvitarebaSi mniSvnel ovani wvl il is Setana.

prioreteti: INTOSAI-is saerTasoris standartebis Sesabamisad saqarTvel os kontrol is pal atis instituciuri ganvitareba, damoukidebel maRal profesiul umaRl es auditorul organod Camoyal ibeba

Ziritadi programebi/RonisZiebebi prioretetis mixedvit:

- INTOSAI-is standartebis Sesabamisad kontrol is pal atis auditis marTvis politikisa da procedurebis saxel mZRvanel os Seqmna da praqtikaSi danergva;
- saerTasoris standartebis moTxovnebis gaTval iswinebiT auditis meTodologiis saxel mZRvanel os Seqmna da misi praqtikul i gamoyeneba Sesabamisi auditorebis mosamzadebl ad;
- saxel mwifo auditoris sertifikirebisaTvis saswavo programis Seqmna, sertifikirebul i saxel mwifo auditorebis momzadeba, rogorc kontrol is pal atisaTvis, ise saxel mwifo seqtoris Sida auditisaTvis;
- kontrol is pal atis organizaciul i ganvitareba, strategiul i gegmis Sesabamisad struqturis srulyofa, adamanuri resursebis marTvis gaumj obeseba, Tanamedrove informaciul i sistemebisa da teqnologiebis danergva;
- sazogadoebasTan urTierTobis ganvitareba, donorebTan TanamSroml obis gaRrmaveba, sazogadoebis ndobis xarixis amaRl eba.

mosal odnel i Sedegi:

- kontrol is pal atis Tanamedrove, damoukidebel , saxel mwifo seqtoris umaRl es auditorul organod Camoyal ibeba, romelic srulad upasuxebs saerTasoris moTxovnebs da sargebl obs sazogadoebis ndobis maRal i xarixiT.

**prioriteti: saxel mwifo finansebis marTvis ganvitarebaSi
miSvnel ovani wvl il is Setana**

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- kontrol is palatis saqmianobis aqcentireba Semosavl ebis mobilizaciisa da saxel mwifo saxsrebi formirebis xel Sewyobaze, agreTve maTi gamoyenebis, saxel mwifo sakuTrebi marTvisa da gankargvis, saxel mwifo val ebis, ucxouri kreditebisa da grantebis miRebisa da gamoyenebis kanonierebisa da efeqtianobis Semowmebaze, sabujeto procesis mimdinareobis monitoringze, sabujeto procesTan dakavSirebuli normatiuli aqtebis, programebisa da RonisZiebebis proeqtebze saeqsperto daskvnebisa da rekomendaciebis momzadebaze;

- saxel mwifo seqtoris Sida finansuri kontrol is reformis mxardaWera, aqtiuri monawileobis miReba saxel mwifo seqtorSi Sida auditis danergvasTan dakavSirebiT.

mosal odnel i Sedegi:

- saxel mwifo finansuri marTvis gaumj obeseba, sajaroobisa da gamWvirvalobis uzrunvel yofa, adamiური resursebis da saxel mwifo saxsrebi gamoyenebis efeqtianobis amaRleba.

muxli 38. saqarTvel os iusticiis umaRlesi sabWo

- sasamarTli os damoukideblobis ganmtkiceba, gaertianebuli raionuli (saqal aqo) sasamarTli oebis Seqmna, magistrati mosamarTli is institutis danergva da mosamarTli eTa daniSvnis da dawinaurebis kriteriუმების daxvewa;

- sasamarTli os menejmentis gaumj obeseba, saerto sasamarTli oebSi saqmiswarmoebis srul yofa.

**prioriteti: sasamarTli os damoukideblobis ganmtkiceba, gaertianebuli
raionuli (saqal aqo) sasamarTli oebis Seqmna, magistrati
mosamarTli is institutis danergva da mosamarTli eTa
daniSvnis da dawinaurebis kriteriუმების daxvewa**

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- raionuli (saqal aqo) sasamarTli oebis gamsxvileba da Sesabamisi organizაციული -samarTli ebrivi RonisZiebebis ganxorციელი eba;

- magistrati mosamarTli eebis daniSvna;

- Sesabamisi samarTli ebrivi aqtebis SemuSaveba da miReba, maT Soris, Sesabamisi sakanონები ცვლილებების განხორციელება, რომლებიც განისაზრვება მოსამართლედ დასანიშნებულ პირთა – იუსტიციის მსმენელთა – მოსამართლედ გამწვანების ვესი და მომზადება საფუძველი მოსამართლეთა უადოდ დანიშნისათვის;

- მოქმედი მოსამართლეების დაინაუბრების კრიტერიუმების SemuSaveba;

- moqmedi mosamarTI eebis gadamzadeba;
- sasamarTI os Senobebis, maT Soris, magistrati sasamarTI oebis Senobebis, rekonstruqcia da modernizacia, axali avejiT, saofise teqnikiTa da sxva aucil ebel i inventariT aRWurva;
- sasamarTI oebis srul i kompiuterizacia, erTiani kompiuterul i qsel is Seqmna, saerto sasamarTI oebis saqmismarmoebis programis SeZena-danergvaze zedamxedvel oba.

mosal odnel i Sedegebi:

- Seiqmneba efeqtiani da damoukidebel i sasamarTI o sistema, uzrunvel yofil i iqneba moqal aqeta ufl ebebis dacva;
- marTI msaj ul eba gaxdeba efeqtiani da xel misawvdomi;
- mosamarTI eta daniSvnis procesi gaxdeba gamWvirvale da obieqturi.

prioriteti: sasamarTI os menejmentis gaumj obeseba, saerto sasamarTI oebSi saqmismarmoebis srul yofa

- saqmismarmoebis erTiani wesis SemuSaveba da el eqtronul i dokumentbrunvis sistemis danergvisaTvis safuzvl ebis momzadeba.

mosal odnel i Sedegi:

- gaumj obesdeba sasamarTI os aparatis saqmianoba, dacqardeba saqmeTa ganxil va, Sesazl ebel i gaxdeba saproceso vadebis avtomatur rejimSi kontrol i.

muxl i 39. evropul da evroatl antikur struqturbSi integraciis sakiTxebSi saqarTvel os saxel mwifo ministris aparati

- nato-Si integraciis koordinacia;
- evrokavSirTan integraciis koordinacia;
- evrokavSiris daxmarebis programebis koordinacia.

prioriteti: nato-Si integraciis koordinacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritetis mixedviT:

- ANP-is SemuSavebisa da impl ementaciis koordinacia;
- uwyebebis mier ANP-iT arebul i val debul ebebis Sesrul ebis monitoringi;
- nato-saqarTvel os komisiis fargl ebSi saqarTvel os aliansTan TanamSroml obis koordinacia;

- nato-s regul arul i informireba saqarTvel oSi mimdinare movl enebis Sesaxeb.

mosal odnel i Sedegi:

- nato-Si saqarTvel os gawevrianebisaTvis safuZvl is momzadeba.

prioriteti: evrokavSirTan integraciis koordinacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

- evrointegraciis sakiTxTa koordinacia arsebul i instituciuri meqanizmebis (evrokavSirSi integraciis komisia, komisiis samuSao jgufebi da qvej gufebi) efeqtiani funqcionirebis uzrunvel yofis gziT;

- evrokavSiris `aRmosavl eTi partniorobis- politikis fargl ebSi evrokavSirTan TanamSroml obis axal i SesaZl ebl obebis gamoyeneba;

- saerTaSoriso gamocdil ebis safuZvel ze rekomendaciebis SemuSaveba evrointegraciis prioritetul sferoebSi (Tavisufali vaWroba, energousafrTxoeba, mimosvl is gamartiveba, kanonmdebl obis harmonizacia) TanamSroml obis mizniT;

- Sesabamis uwyebebTan erTad evropul i samezobl o politikis samoqmedo gegmis ganxorciel ebis yovel wl iuri gegmis SemuSaveba;

- evropul i samezobl o politikis samoqmedo gegmis Sesrul ebis Sesaxeb informaciis miwodeba evropel i partniorebisaTvis;

- wel iwadSi orjer saqarTvel oSi maRal i donis warmomadgenl obiT saerTaSoriso konferenciis mowyoba evropul i samezobl o politikis samoqmedo gegmis ganxorciel ebis Sesaxeb.

mosal odnel i Sedegi:

- evrokavSirTan Tavisufali vaWrobis Sesaxeb SeTanxmebis gaformebisaTvis saWiro pirobebis Seqmna, evrokavSiris bazarze qarTul i produqciis eqsportisaTvis xel sayrel i pirobebis Seqmna, saqarTvel o-ruseTis konfliktis mogvarebaSi da stabil urobis uzrunvel yofaSi evrokavSiris aqtiuri monawil eoba, saxel mwifo institutebis mSenebl obasa da demokratiul ganvitarebaSi evrokavSiris aqtiuri mxardaWera, evrokavSirTan savizo reJimis gamartivebasTan dakavSirebul i mol aparakebebis dasrul eba.

prioriteti: evrokavSiris daxmarebis programebis koordinacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

- evrokavSiris daxmarebis programebTan da proeqtebTan, agreTve erovnul da regionul indikatur programebTan da yovel wl iur samoqmedo gegmebTan dakavSirebul i saerTaSoriso xel Sekrul ebebisa da sxva

maregul irebel i dokumentebis momzadebisa da ganxorciel ebis koordinacia evrokavSirTan da Sesabamis uwyebebTan;

- evrokavSiris daxmarebis mimdinare da dagegmili programebisa da proeqtebis srul yofil i monacemTa bazis Seqmna da regul arul i ganaxl eba;

- evrokavSiris programebis procedurebisa da direqtivebis Sesaxeb informaciis miwodeba saxel mwifo uwyebebisaTvis, agreTve maTTvis daxmarebis gaweva saproeqto winadadebebis, proeqtebis, samuSao daval ebebis, monitoringis angariSebisa da evrokavSiris daxmarebaTan dakavSirebul i sxva dokumentebis SemuSavebis procesSi.

mosal odnel i Sedegi:

- evrokavSiris daxmarebis gamoyenebis efeqtianobis zrda, evrokavSiris programebze momuSave TanamSroml ebis kval ifikiis amaRI eba, evrokavSiris programebis ganxorciel ebis efeqtiani meqanizms SemuSaveba, evrokavSiris daxmarebaTa gamoyenebis procesis gamWvirval obis zrda.

muxli 40. diasporis sakiTxebSi saqarTvel os saxel mwifo ministris aparati

- qarTul i diasporis samSobl osTan integracia;
- ucxoETSi mcxovrebi Tanamemamul eebis mxardaWera;
- qarTul i diasporis kul turul memkvidreobaze zrunva.

prioriteti: qarTul i diasporis samSobl osTan integracia

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

- qarTul i diasporis dReebis Catareba Tbil isSi;
- Cveni Tanamemamul eebi ucxoETSi;
- qarTul i diasporis kul turul i centrebis warmomadgenl ebis saqarTvel oSi mowveva.

mosal odnel i Sedegebi:

- sazRvargareT arsebul i qarTul i kul turis centrebis SemoqmedebiTi saqmianobis gacnoba saqarTvel os farTo sazogadoebisaTvis; kul turul i memkvidreobis SenarCuneba-ganviTareba;

- diasporul i politikis SemuSavebaSi saerTo Sexedul ebebis Camoyal ibeba; dagrovil i gamocdil ebis urTierTgacnoba-gaziareba;

- qarTul i diasporis warmomadgenl ebis maqsimal uri CarTva qveynis social ur-ekonomikur da kul turul cxovrebaSi, maTi urTierTgacnoba da daaxl oeba, saqarTvel oSi arsebul i probl emebis/konfli qtebis daregul irebis xel Sewyoba.

prioriteti: ucxoeTSi mcxovrebi Tanamamul eebis mxardaWera

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

- diasporis axal gazrda warmomadgenl eebis mowveva patriotTa banakebSi;
- ucxoeTSi mcxovrebi Tanamamul eTa samarTI ebrivi daxmarebis centris saqmianobis gafarToeba;
- diasporis internetJurnal is Seqmna;
- qarTul i Jurnal -gazeTebis ucxoeTSi gamocemis xel Sewyoba;
- sazRvargareT, qarTul diasporaSi saTvistomoebis dafuZneba.

mosal odnel i Sedegebi:

- saxel mwifos mier sxvadasxva qveynebSi mcxovrebi qarTvel Ta xel Sewyoba da mxardaWera erovnul i TviTmyofadobis SenarCunebaSi;
- sazRvargareT mcxovrebi Tanamamul eebis meti dacul obis uzrunvel yofa; mimReb saxel mwifoebSi maTi jerovani integracia da adaptaciis procesis gaiol eba; Zi ieri referal uri sistemis Seqmna;
- qarTul i kul turis centrebisa Tu saTvistomoebis urTierTkavSiris gaRrmaveba;
- saqarTvel osa da qarTul i kul turis popul arizacia, qarTul i enis SenarCuneba da ganvitareba qarTul diasporaSi;
- qarTul i saTvistomoebis registraciaSi gatareba adgil samyofel i qveynebis kanonmdebl obebis Sesabamisad; qarTul i diasporēbis erovnul umciresobebad Camoyal ibebis xel Sewyoba; kul turul i centrebistvis daxmarebis gaweve (saganmanaTI ebl o inventari, saxel mZRvanel oebi, nacional uri samosebi da sxva).

prioriteti: qarTul i diasporis kul turul menkvidreobaze zrunva

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

- qarTul kil o-TqmaTa I eqsikonebis Seqmna;
- qarTul i enis el ementarul i saswavl o kursis internetversiis Seqmna.

mosal odnel i Sedegebi:

- istoriul qarTul diasporaSi (fereidani, saingil o, tao-kl arjeTi) qarTul i enis SenarCuneba, saqarTvel osTan kul turul -enobrivi integracia;
- qarTul i enis armcodne qarTul i diasporis warmomadgenl eebistvis mSobl iuri enis sawyisebis (wera, kiTxva, saubari) swavl eebis xel Sewyoba.

muxl i 41. saqarTvel os finansTa saministro

saqarTvel os finansTa saministros ZiriTadi amocanaa saxel mwifo finansebis martvis reformis srul ad ganxorciel eba.

aRniSnul is fargl ebSi dagegmil ia Semdegi prioritetebis ganxorciel eba:

- sabiuj eto procesis srul yofa;
- xazinis ganviTareba;
- safinanso pol itikis srul yofa;
- Semosavl ebis mobil izeba;
- instituciuri ganviTareba.

prioriteti: sabiuj eto procesis srul yofa

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioriteti mixedviT:

- sabiuj eto kanonmdebl obis srul yofa;
- saSual ovadiani biuj etis dagegmva;
- erTiani, efeqtiani da gamWvirval e sabiuj eto procesis Camoyal ibeba da monitoringis gaZl iereba;
- saxel mwifo biuj etidan saxsrebi xarj vis normevisa da normativebis srul yofa;
- saxel mwifo biuj etis proeqtis momzadebis programis Seqmna;
- axal i makrofiskal uri strukturis SemuSaveba;
- programul i da kapital uri biuj etebis etapobrivi danegva;
- saxel mwifo Sida val is marTvis da monitoringis meqanizmis gaumj obeseba;
- sagareo val ebis mdgradobis model is sistematuri ganaxl ebis uzrunvel yofa;
- sainvesticio garemos gaumj obeseba.

mosal odnel i Sedegebi:

- efeqtiani da gamWvirval e sabiuj eto procesi MTEF-is principebze dayrdnobiT;
- makroekonomikuri da fiskal uri prognozierebis SesaZl ebl obis model is gaumj obeseba;
- Sida val is menejmentis daxvewa;
- sagareo val is mdgradobis SenarCuneba;
- damatebiTi investiciebis mozidvis mizniT donorTa koordinaciis gaumj obeseba.

prioriteti: xazinis ganvitareba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- saj aro seqtorSi buRal truli aRricxvis saerTaSoriso standartebis IPSAS-is modifizirebuli sakaso metodis danergvisaTvis piloturi organizaciebis SerCeva da maTTvis formebsa da metoduri mititebebis momzadeba, xolo mTlian saxel mwifo seqtorSi IPSAS-is modifizirebuli sakaso metodis danergvisaTvis instruqciebis momzadeba;
  - saqarTvel oSi saj aro seqtoris aRricxvis standartebis sabWos Seqmna;
  - riskis martvis meqanizmebis gaumj obeseba, rac gul isxmons Sida kontrolis meqanizmebis danergvas da likvidurobis martvis mandatis damtkicebas;
  - el eqtronuli xazinis sistemis danergva;
  - integrirebuli saxel mwifo finansebis martvis sainformacio sistemis – PFMS-is – danergvis mizniT Sesyidvis procedurebis iniciireba, mowveva interesTa gamoxatvaze da tenderis gamocxadeba;
  - el eqtronuli xazinis ZiriTadi eqspl uatacia;
  - biujetis martvis modulis SemuSaveba da xazinis sainformacio sistemasTan integrireba.

mosal odnel i Sedegebi:

- saerTaSoriso standartebis safuZvel ze momzadebuli qveynis finansuri angariSebis informaciul obisa da sandoobis uzrunvel yofis gziT qveynis mimarT investorta ndobis xarixsis amaRleba;
- saerTaSoriso statistikaSi qveynis finansuri statistikis srul fasovani integrireba;
- saoperacio riskebsa da finansuri riskebis identificireba, kontrol i da minimizacia;
- saxel mwifo finansebis martvis sistemis efeqtianobis da gamWvirvalobis zrda; saxel mwifo finansebtan dakavSirebuli operaciebis ganxorciel eba real ur droSi, minimal uri danaxarjebiT.

prioriteti: safinanso politikis srul yofa

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- sakanonmdebl o bazis srul yofa;
- saqarTvel os sabaJo da sagadasaxado kodeqsebis gamartiveba biznesgaremosa da vaWrobis liberal izaciisaTvis;

- ორმაგი დაბეგვრის ტავიდან აცილების მიზნით შეთანხმების გაფორმება სხვადასხვა ქვეყნებთან.

მოსალოდნელი შედეგები:

- ბიზნესგაუმჯობესება;
- ფისკალური სფეროში საერთაშორისო ტანამშრომლობის გაზრდა.

პრიორიტეტი: შემოსავლების მობილიზება

პირველი პროგრამები/პოლიტიკური პრიორიტეტის მიხედვით:

- შემოსავლების სამსახურის სტრუქტურული რეორგანიზაცია;
- საგადასახადო და საბაზო განაკვეთების შემცირების მექანიზმების რეორგანიზაცია;
- საგადასახადო და საბაზო პროცედურების დანერგვა, საერთო სტანდარტების დანერგვა;
- შემოსავლების ზრდის მექანიზმების რეორგანიზაცია;
- გადამხდელთა ინფორმირების ობიექტური საჯაროობის ანგარიშის გადამხდელთა მომსახურების გამართვა და ელექტრონული მომსახურების სისტემების შემდგომი განვითარება.

მოსალოდნელი შედეგები:

- შემოსავლების სამსახურის მოხელეთა საკმარისობის ხარისხის ანგარიშის გადამხდელთა ინფორმირების გაუმჯობესება;
- საგადასახადო და საბაზო ობიექტური საჯაროობის გაზრდა;
- შემოსავლების სამსახურის ფუნქციური რეორგანიზაცია;
- საგადასახადო საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირება.

პრიორიტეტი: ინსტიტუციური განვითარება

პირველი პროგრამები/პოლიტიკური პრიორიტეტის მიხედვით:

- ტანამშრომლების საკმარისობის ხარისხის ანგარიშის გადამხდელთა ინფორმირების გაუმჯობესება;
- ტანამშრომლების მონაცემთა ბაზის რეორგანიზაცია;
- ადამიანური რესურსების მენეჯმენტის განვითარება;
- მატერიალური-ტექნიკური ბაზის და საინფორმაციო ტექნოლოგიების რეორგანიზაცია;
- სისტემების საკონტროლო ბაზის გაუმჯობესება.

მოსალოდნელი შედეგები:

- საკმარის ოსტატურის ფინანსთა მინისტროს სისტემის საჯარო მოხელეთა საკმარისობის ეფექტიანობის გაზრდა;
- საკმარის ოსტატურის ფინანსთა მინისტროს შიდა კონტროლის და იურიდიული საკმარისობის რეორგანიზაცია;

- saqarTvel os finansTa saministros sistemis infrastruqturis gaumj obeseba.

muxl i 42. saqarTvel os ekonomikuri ganviTarebis saministro

- ekonomikuri politika da misi ganxorciel ebis koordinacia; statistikuri kvl evebi;
- sagareo vaWroba, ucxouri investiciebi, turizmi, xarixis infrastruqtura;
- saxel mwifo qonebis privatizeba.

prioriteti: ekonomikuri politika da misi ganxorciel ebis koordinacia; statistikuri kvl evebi

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritets mixedviT:

statistikuri samuSaoebis saxel mwifo programa

- ekonomikuri indikatorebisa da seqtorebis statistikuri kvl eva;
- miRebul i monacemebis gavrcel eba Sesabamisi publ ikaciebis gamocemiT da vebgverdis meSveobiT.

Sinameurneobebis integrirebul i kvl evis programa

- SinameurneobaTa ekonomikuri da social uri mdgomareobis, siRaribis, dasaqmebisa da umuSevrobis Sesaxeb informaciis damuSaveba da gamoqveyneba.

sasofl o meurneobebis SerCeviTi kvl evis programa

- sofl is meurneobis seqtoris maxasiaTebel i indikatorebis gaangariSeba;
- sasursaTo usafrTxoebis Sesaxeb monacemTa damuSaveba da sasursaTo usafrTxoebis biul etenebis gamocema qarTul da ingl isur enebze.

mosal odnel i Sedegi:

- qveynis ekonomikis, social uri da sxva sferoebis Sesaxeb statistikuri informaciit sazogadoebisa da xel isufl ebis uzrunvel yofa.

prioriteti: sagareo vaWroba, ucxouri investiciebi, turizmi, xarixis infrastruqtura

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritets mixedviT:

- saerTaSoriso turistul gamofenebSi monawil eoba;
- saimijo da sarekl amo masal ebis damzadeba, gamocema da gavrcel eba;
- presturebisa da gacnobiTi turebis organizeba;

- cal keul i kurortebisa da sarekreacio zonebis dacvisa da ganviTarebis gegmebis proeqtebis damuSaveba;
- turistul i industriis kadrebis momzadebis, gadamzadebisa da kvalifikaciis amari ebis xel Sewyoba.

mosal odnel i Sedegebi:

- saerTasoris doneze saqarTvel os, rogorc turistul i qveynis, imij is gaumj obeseba;
- turistul i infrastruqturis ganviTareba, ucxoel turistTa raodenobis zrda;
- kurortebisa da sarekreacio zonebis gegmazomieri ganviTareba da investiciebis moqidvis xel Sewyoba.

prioriteti: saxel mwifo qonebis privatizeba

- privatizebul saxel mwifo sakuTrebis obieqtebSi investiciebis moqidva da martvis Tanamedrove metodebisa da teqnologi ebis danergva, axal i samuSao adgil ebis Seqmna, investiciebis zrda.

muxl i 43. saqarTvel os regionul i ganviTarebisa da infrastruqturis saministro

- sagzao infrastruqturis ganviTareba;
- regional uri infrastruqturis reabilitacia.

prioriteti: sagzao infrastruqturis ganviTareba

programa `gzebis movl a-Senaxvis xarjebi (mimdinare, periodul i SekeTeba, reabilitacia, rekonstruqcia, mSenebloba da Senaxva zamTris periodSi)-

- gzebis periodul i SekeTeba da reabilitacia;
- gzebis mimdinare SekeTeba da Senaxva zamTris periodSi;
- Tbil isis Semosavl eli saavtomobil o gzis 15_21 km monakvetis mSenebloba-rekonstruqcia;
- stiqiuri movlenebis sal ikvidacio da prevenciis mizniT samuSaoebis Catareba.

mosal odnel i Sedegebi:

- saavtomobil o gzebze satransporto gadazidvebis, mgzavrTa Seuferxebel i da usafrTxo gadaadgil ebis uzrunvel yofa;
- SekeTebul i da ar dgenil i xidebi;

- raionul centrebTan, istoriul Zegl ebTan da turistul adgil ebTan mowesrigebul i misasvl el i gzebi;
- gzebis arsebul i saeqspl uatacio parametrebis SenarCuneba da zamTris periodSi Seuferxebel i moZraobis uzrunvel yofa;
- avtotransportis gazrdil i nakadis gamtarunarianobis uzrunvel yofa;
- tranzitul ad moZravi avtotransportis sruli gadarTva Tbilisis Semovl iT gzaze, qal aq TbilisSi moZraobis gantvirTva, satranzito potencial is zrda.

prioriteti: regional uri infrastruqturis reabil itacia

ZiriTadi programebebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

programa `qobul eTis wyal arinebis reabil itaciis proeqti-

- satumbi sadguris mSenebl oba;
- gamwmendi nagebobebis reabil itacia/mSenebl oba;
- sistemis gamricxvel ianeba.

programa `quTaisis wyal momaragebis sistemis reabil itacia-

- arsebul i wyal momaragebis Sida qsel is reabil itacia (30 quCa);
- satumbi sadguris mSenebl oba da rezervuaris reabil itacia;
- sistemis gamricxvel ianeba.

programa `borj omis wyal momaragebis sistemis reabil itacia-

- arsebul i wyal momaragebis da wyal arinebis reabil itacia;
- satumbi sadguris mSenebl oba da rezervuaris reabil itacia;
- sistemis gamricxvel ianeba;
- wyl is gamwmendi nagebobis mSenebl oba.

mosal odnel i Sedegi:

- wyal momaragebis gaumj obeseba da wyal Jonvis Semcireba.

programa `municipal uri momsaxurebis ganvitarebis proeqtebi-

- municipal itetebSi wyal momaragebisa da wyal arinebis sistemis reabil itacia;
- municipal itetebSi amortizebul i gzebis sareabil itacio samuSaoebis Catareba.

mosal odnel i Sedegi:

- mosaxl eobisTvis wyal momaragebis sistemebis gaumj obeseba da usafrTxo da maRal i gamtarunarianobis mqone quCebebis arseboba.

programa `regional uri da municipal uri infrastruqturis ganvitarebis proeqti-

- SerCeul i municipal uri infrastruqturisa da momsaxurebis qmedobaunarianobisa da saimedobis srul yofa;
- wyal momaragebis, kanal izaciis da gzebis sareabilitacio samuSaoebis Catareba.

programa `ganaxl ebadi energiebis ganvitarebis programa-

- mcire hesebis srul i reabilitacia/mSenebl oba.

programa `izul ebiT gadaadgil ebul pirTa sacxovrebel i saxl ebis gadaudebel i reabilitacia dasavl eT saqarTvel oSi-

- dazaral ebul i mosaxl eobisaTvis sacxovrebel i saxl ebis reabilitacia.

mosal odnel i Sedegi:

- izul ebiT gadaadgil ebul pirTa sacxovrebel i pirobebis gaumj obeseba.

muxl i 44. saqarTvel os iusticiis saministro

- sixl is samarTl is sistemisa da kanonmdebl obis reforma;
- adamianis ufl ebaTa evropul sasamarTl osa da saerTasoris arbitrajebSi saxel mwifo warmomadgenl obis uzrunvel yofa;
- normatiul i aqtebis saxel mwifo registraciisa da el eqtronul i gamoqveynebis avtomatizacia (`saqarTvel os sakanonmdebl o macnes- vebportal i);
- funcionirebadi samoqal aqo reestriz Seqmna;
- saaRsrul ebo sistemis efeqtiani muSaoba da misi mowyoba Tanamedrove standartebis Sesabamisad.

prioriteti: sixl is samarTl is sistemisa da kanonmdebl obis reforma

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritetis mixedviT:

- sixl is samarTl is saqmis warmoebis integrirebul i sistema;
- saqarTvel os axal i sixl is samarTl is saprocso kodeqsis impl ementaciis xel Sewyoba;
- sazogadoebrivi prokuraturis programa;
- msxverpl Ta daxmarebis centrebis Seqmna.

mosal odnel i Sedegebi:

- sixl is samarTl is saqmis warmoebis kompiuterul i programis Seqmna da damontaJeba;

- monacemTa bazis gafarToeba;
- prokurorebis gadamzadeba sasamarTI o procesisaTvis saWiro unar-Cvevebze, samxil Ta axal standartebze, sagamoZiebo vadebze, prokuroris rol ze, saval debul o winasaproceso mosmenasa da nafic msaj ul Ta sasamarTI oze;
- saganmanaTI ebl o dawesebul ebebSi damxmare RonisZieebis Catareba arasrul wl ovanTa danaSaul is probl emebze, samarTal warmoebasTan dakavSirebul sakiTxebze;
- adgil obrivi sakonsul tacio sabWoebis Camoyal ibeba, roml ebic ganxil aven danaSaul Tan da usafrTxoebasTan dakavSirebul sakiTxebz;
- dazaral ebul ebisTvis kval ificiuri samarTI ebrivi da informaciul i daxmarebis gaweva.

prioriteti: adamianis ufl ebaTa evropul sasamarTI osa da saerTaSoriso arbitrajebSi saxel mwifo warmomadgenl obis uzrunvel yofa

ZiriTadi programebi/RonisZieebi prioritetis mixedvit:

- saqarTvel os kanonmdebl obis Sesabamisoba evropul i konvenciis standartebTan;
- sxvadasxva saxel mwifo uwyebebis efeqtiani TanamSroml oba evropul sasamarTI osTan da saerTaSoriso arbitrajebTan;
- maRal kval ificiuri iuridiul i firmebis sakonsul tacio momsaxurebis Sesyidva.

mosal odnel i Sedegebi:

- adamianis ufl ebaTa evropul sasamarTI oSi wardgenil ganacxadTa raodenobis proporciul ad saqarTvel osTvis politikuri da material uri pasuxismgebl obis dadgenis SemTxvevebis Semcireba, samarTI ebrivi dacvis efeqtiani Sidasaxel mwifoebriვი sistemis Camoyal ibeba;
- saqarTvel os saxel mwifos winaarmddeg saarbitraJo davebis prevencia da ukve arsebul davebSi saqarTvel osTvis maqsimal urad xel sayrel i Sedegis uzrunvel yofa.

prioriteti: normatiul i aqtebis saxel mwifo registraciisa da el eqtronul i gamoqveynebis avtomatizacia (saqarTvel os sakanonmdebl o macnes-vebportal i)

- kanonmdebl obis sistematiizacia/el eqtronul i gamoqveyneba.

mosal odnel i Sedegi:

- kanonmdebl obis srul i sistematizacia, monacemTa bazis yovel dRiuri ganaxl eba, mosaxl eobisaTvis martivad xel misawvdomi sakanonmdebl o siaxl eebi.

prioriteti: funqcionirebadi samoqal aqo reestris Seqmna

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- momxmarebel ze orientirebul i, erTiani, dacul i da mudmivad ganaxl ebadi samoqal aqo reestris formireba;
- profesional i kadrebis CarTva treningebSi, personal is el eqtronul i monacemTa bazis Seqmna da sakadro sistemis anal izi;
- axal i teqnol ogiebis danergva, axal i programis Seqmna da onl ainreJimSi muSaobaze gadasvl a;
- el eqtronul i saidentifikacio baraTebis SemoReba;
- ganviTarebul i qveynebis anal ogiuri samsaxurebis maregul irebel i normatiul i aqtebis Seswavl a da anal izi, kanonproeqtebis momzadeba Sesabamisi sferoebisaTvis;
- teritoriul i samsaxurebis Zvel i Senobebis garemonteba, regionebsi axal i qorwinebis saxl ebis Seqmna, central uri serverul i centrisa da dublirebul i centris instal acia, integrirebul i qsel is Seqmnis dasrul eba da amoqmedeba.

mosal odnel i Sedegi:

- kval ificiuri kadrebiT dakompl eqtebul i da momxmarebel ze orientirebul i samsaxuri, monacemTa bazis srul yofa da sxva organizaciebisaTvis xel misawvdomoba, biometriul i pasportebisa da el eqtronul i saidentifikacio baraTebis gacema, samoqal aqo reestris Sesaxeb srul yofil i samarTl ebrivi baza, daxl is principiT garemontebul i samsaxurebis Senobebi, regional ur centrebsi Seqmnil i qorwinebis saxl ebi, central uri da dublirebul i serverul i centris funqcionireba, teritoriul i samsaxurebis aRWurva kompiuterul i teqnikiT da saqarTvel os masStabiT integrirebul i qsel is Seqmna.

prioriteti: saaRsrul ebo sistemis efeqtiani muSaoba da misi mowyoba Tanamedrove standartebis Sesabamisad

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- teritoriul i organoebis infrastruqturis ganaxl eba;
- personal is kval ifikasiis amaRl eba;

- Tanamedrove sainformacio da sakomunikacio sistemebis danergva.

mosal odnel i Sedegi:

- maRal i maCvenebl is mqone aRsrul ebis sistemis Seqmna, sasamarTl o gadawyvetil ebebis droul i da efeqtiani aRsrul eba, saqarTvel os saxel mwifo biuj etSi Tanxebis maqsimal uri mobil izeba.

muxl i 45. saqarTvel os sasjel aRsrul ebis, probaciisa da iuridiul i daxmarebis sakiTxTa saministro

- sasjel aRsrul ebis sistemis saerTasoriso standartebTan Sesabamisobis uzrunvel yofa;
- saerTasoriso standartebTan miaxl oebul i probaciis sistemis Camoyal ibeba saqarTvel oSi, msj avrdebul Ta sazogadoebaSi resocial izacia;
- saqarTvel os samarTl ebrivi daxmarebis sistemis Camoyal ibeba da efeqtiani funqcionireba.

prioriteti: sasjel aRsrul ebis sistemis saerTasoriso standartebTan Sesabamisobis uzrunvel yofa

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

- sasjel aRsrul ebis departamentis qsnis #7 saerTo, mkacri da sapyrobl is reJimis dawesebul ebis mSenebl oba;
- sasjel aRsrul ebis departamentis qal aq rustavis #6 saerTo da mkacri reJimis dawesebul ebis mimdebare teritoriaze axal i kompl eqsis mSenebl oba;
- sasjel aRsrul ebis departamentis qal aq rustavis #1 saerTo da mkacri reJimis dawesebul ebis mSenebl oba.

mosal odnel i Sedegi:

- sasjel aRsrul ebis departamentis dawesebul ebebis evrostandartebTan miaxl oeba, patimarTa sacxovrebel i pirobebis da maTi kontrol is meqanizmis gaumj obeseba.

prioriteti: saerTaSoriso standartebTan miaxl oebul i probaciis sistemis Camoyal ibeba saqarTvel oSi, msj avrdebul Ta sazogadoebaSi resocial izacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- probaciis samsaxuris raionul ofisebSi saremontო samuSaoebis Catareba;
- probaciis sistemis maRal kval ificiuri kadrebiT dakompl eqteba;
- resocial izaciis mizniT, ganaTl ebis, dasaqmebisa da j anmrTel obis dacvis RonisZiebebiT patimarTa gamosworebis uzrunvel yofa.

mosal odnel i Sedegebi:

- saqarTvel oSi Zl ieri da efeqtiani probaciis sistemis Camoyal ibeba;
- danaSaul is ganmeorebiT Cadenis al baTobis Semcireba.

prioriteti: saqarTvel os samarTl ebrivi daxmarebis sistemis Camoyal ibeba da efeqtiani funqcionireba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- sagarej os da axal qal aqis sakonsul tacio centrebis Camoyal ibeba;
- sazogadoebriv advokatTa resursis gamoyeneba;
- iuridiul i daxmarebis samsaxuris TanamSroml ebis kval ifikaciis amaRl eba;
- advokatebisaTvis saqmis warmoebis kompiuterul i programis ganviTareba;
- iuridiul i daxmarebis Sesaxeb sazogadoebrivi cnobierebis amaRl eba;
- 2011 wl idan iuridiul i daxmarebis uzrunvel yofa samoqal aqo da administraciul saqmeebze;
- raionul ofisebSi saremontო samuSaoebis Catareba;
- sistemis maRal kval ificiuri kadrebiT dakompl eqteba.

mosal odnel i Sedegi:

- ufaso kval ificiuri iuridiul i daxmarebis gaweva mosaxl eobisaTvis.

muxl i 46. saqarTvel os sagareo saqmeTa saministro

- usafrTxo, demokratiul i da ganviTarebul i saxel mwifos Camoyal ibebis xel Sewyoba;

- saerTaSoriso sistemaSi saqarTvel os srul fasovani monawil eoba;
- gl obal ur da regionul doneze saqarTvel os poziciebis gamtkiceba;
- sazRvargareT saqarTvel os moqal aqeebis dacva da diasporasTan urTierTobis gaRrmaveba;
- saqarTvel os warmocena.

prioriteti: usafrTxo, demokratiul i da ganvitarebul i saxel mwifos Camoyal ibebis xel Sewyoba

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritetis mixedvit:

- demokratiis gamtkiceba, Jenevis mol aparakebaTa formatis qmedobaunarianobis uzrunvel yofa;
- saqarTvel os integracia evropul da evroatl antikur struqturebSi;
- ekonomikuri ganvitarebis da usafrTxoebis xel Sewyoba;
- saqarTvel os teritoriul i mTl ianobis aRdgenis xel Sewyoba;
- devnil Ta ufl ebebis dacva da omis Sedegad dazaral ebul regionebsi humanitarul i mdgomareobis gaumj obesebis xel Sewyoba;
- omis Sedegad dazaral ebul i regionebsi ekonomikuri da social uri reabilitaciis xel Sewyoba, agreTve konfliqtebis zonebsi adgil obrivi donis (grassroots level, people-to-people) kontaqtების xel Sewyoba.

mosal odnel i Sedegebi:

- evrokavSirTan savizo rejimis gamartivebaze da Tavisufal i vaWrobis sakiTxebeze progresis miRweva;
- evrokavSiris monitoringis misiis Senarcuneba saqarTvel oSi, konfliqtebis regionebsi adgil obrivi mosaxl eobis usafrTxoebis donis da humanitarul i mdgomareobis gaumj obeseba;
- kompetenciis fargl ebSi samezobl o politikis samoqmedo gegmit (ENPAP-iT) gaTval iswinebul i val debul ebebis Sesrul eba;
- evrokavSiris axal iniciativaSi – `aRmosavl eTis partniorobaSi- – saqarTvel os Cabma;
- nato-saqarTvel os komisiis saSual ebiT aliansTan dial ogis gaaqtiureba;
- kompetenciis fargl ebSi wliuri erovnul i gegmit gaTval iswinebul i val debul ebebis Sesrul eba;
- ucxouri investiciebis mocul obis zrda, qarTul i produqciis eqsportis gazrda, saqonlisa da momsaxurebis saeqsporto bazrebis diversificireba da arsebul i bazrebis gafarToeba;

- progresis miRweva okupirebul teritoriebze saerTaSoriso monitoringis meqanizmebis Camoyal ibebis da samSvidobo procesis internacional izaciis Tval sazrisiT;
- Jenevis mol aparakebaTa formatis qmedobaunarianobis amaRI eba;
- okupirebuli teritoriebidan devnili Tu iqauri mosaxl eobis ufl ebebis dacvis gaumj obesebis xel Sewyoba.

prioriteti: saerTaSoriso sistemaSi saqarTvel os srul fasovani monawil eoba

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedvit:

- usafrTxoebis saerTaSoriso formatebSi monawil eoba;
- energetikul i usafrTxoebis gaZl ierebis xel Sewyoba.

mosal odnel i Sedegebi:

- gaeros Sesabamis institutebTan urTierTobebis gaRrmaveba;
- saqarTvel os aqtiuri monawil eoba euTos saqmianobis yvel a sferoSi, maT Soris, euTos usafrTxoebis sakiTxebSi TanamSroml obis forumis fargl ebSi;
- evrokavSiris usafrTxoebis da Tavdacvis politikis fargl ebSi TanamSroml obis gaZl iereba;
- SeiaraRebis ukanono gavrcel ebaze kontrol is gaumj obeseba;
- energomomargebis wyaroebisa da marSrutebis Semdgomi diversificireba da saqarTvel os, rogorc energoresursebis satranzito qveynis, statusis ganmtkiceba;
- evrokavSirsა da saqarTvel os Soris energetikul i usafrTxoebis sakiTxebze dial ogis da TanamSroml obis Semdgomi gaRrmaveba.

prioriteti: gl obal ur da regionul doneze saqarTvel os poziciebis ganmtkiceba

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedvit:

- regionul i TanamSroml obis ganvitareba;
- saqarTvel os urTierTobis gaRrmaveba mezobel qveynebTan;
- saqarTvel os strategiul i partniorobis gaRrmaveba aSS-Tan;
- saqarTvel os urTierTobis gaRrmaveba evropis qveynebTan da kanadasTan;

- saqarTvel osTvis mniSvnel ovani urTierTobebis ganviTareba aziis, afrikis da l aTinuri amerikis qveynebTan.

mosal odnel i Sedegebi:

- urTierTxel sayrel i regionul i TanamSroml obis ganviTareba;
- aSS-saqarTvel os strategiul i partniorobis qartiis praqtikul i impl ementacia;
- evropis qveynebis mier saqarTvel os nato-Si da evrokavSirSi integraciis aqtiuri mxardaWera;
- aziis qveynebTan nayofieri ekonomikuri TanamSroml obis ganviTareba;
- l aTinuri amerikis da afrikis qveynebTan dipl omatiuri urTierTobebis gaZl iereba;
- aziis qveynebTan ekonomikuri urTierTqmedebis intensifikacia.

prioriteti: sazRvargareT saqarTvel os moqal aqeebis dacva da diasporasTan urTierTobis gaRrmaveba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- saqarTvel os moqal aqeebis. sazRvargareT mogzaurobis, swavl is da biznesis warmoebis xel Sewyoba;
- diasporasTan urTierTobis gaRrmaveba.

mosal odnel i Sedegebi:

- sazRvargareT saqarTvel os moqal aqeebis ufl ebebis dacvis gaumj obeseba;
- sazRvargareT qarTul i biznesis dacul obis xarisxis amaRl eba;
- dipl omatiuri warmomadgenl obebis qsel is gafarToeba;
- saqarTvel os moqal aqeebisTvis ucxouri vizebis gacemis procedurebis l iberl izacia;
- qarTul saTvistomoebTan kontaktebis gaZl iereba da maTi saqarTvel osTan mWidro kul turul i, intel eqtual uri da saqmiani kavSirebis uzrunvel yofa.

prioriteti: saqarTvel os warmocena

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- efeqtiani sainformacio kampaniis warmoeba;
- saerTaSoriso kul turul i TanamSroml obis gaRrmaveba.

mosal odnel i Sedegebi:

- uaryofiT propagandasTan efeqtiani dapirispireba;
- saerTaSoriso arenaze droul i da obieqturi informaciis gavrcel eba qveyanaSi mimdinare procesebTan dakavSirebiT;
- saqarTvel os kul turul i da intel eqtual uri potencial is warmocenis gaumj obeseba;
- gaeros ganaTI ebis, mecnierebisa da kul turis organizaciasTan TanamSroml obiT sxvadasxva proeqtebis iniciireba.

muxl i 47. saqarTvel os Tavdacvis saministro

- Tavdacvis sistemis marTvis gaumj obeseba;
- personal is kvalifikaciis amaRI eba da social uri pirobebis gaumj obeseba;
- SeiaraRebul i Zal ebis SesaZl ebl obebis ganviTareba;
- nato-Si integraciis mxardaWera da ormxrivi TanamSroml obis intensifikacia.

prioriteti: Tavdacvis sistemis marTvis gaumj obeseba**ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritets mixedviT:**

- dagegmvis, programirebisa da biujetirebis sistemis (PPBS) institucional izacia;
- informaciisa da koordinaciis gacvl is xarisxis amaRI eba;
- umaRI es saswavo dawesebul ebebTan da samoqal aqo sazogadoebis warmomadgenl ebTan TanamSroml oba;
- Tavdacvis sistemis Tanamedrove informaciuli teqnologiebiT uzrunvel yofa;
- samxedro mosamsaxureebis da samoqal aqo personal is marTvis sistemebis daxvewa;
- Sesyidvebis sistemis gaumj obeseba.

mosal odnel i Sedegebi:

- saqarTvel os Tavdacvis saministrosa da SeiaraRebul Zal ebSi gadawyvetil ebis miRebis meqanizmebis srul yofa, resursebis ganawil ebisa da gamoyenebis racional izacia da gamWvirval oba;
- marTvis sistemis gaumj obeseba, sabiujeto saxsrebis saSualo da grZel vadiani dagegmva.

prioriteti: personal is kval ifikaciis amaRI eba da social uri pirobebis gaumj obeseba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- Tavdacvis erovnul i akademiis ganviTareba;
- serJantTa momzadebis skol is ganviTareba;
- simul aciuri SesaZI ebl obebis ganviTareba;
- samxedro da samoqal aqo personal is mier sazRvargareT kval ifikaciis amaRI eba;
- SeiaraRebul Zal ebSi gaerTianebul i swavl ebebisa da wvrTnebis Catareba;
- samxedro da samoqal aqo personal is ucxouri enis codnis donis amaRI eba;
- Sromis anazRaurebis wodebriv principze gadasvl a;
- social uri pirobebis gegmazomieri gaumj obeseba;
- samxedro-samedicino sistemis daxvewa.

mosal odnel i Sedegebi:

- saqarTvel os Tavdacvis saministroSi axal i kadrebis mozidva da gamocdil i kadrebis SenarCuneba;
- Sesabamis Tanamdebobebze Sesabamisi kval ifikaciisa da wodebis mosamsaxuris daniSvna, arsebul i resursebis ufro efeqtianad gamoyeneba.

prioriteti: SeiaraRebul i Zal ebis SesaZI ebl obebis ganviTareba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- marTvisa da kontrol is sistemis gaumj obeseba;
- „operatiul i marTvis centris- ganviTareba;
- samxedro-sahaero Zal ebis Semdgomi ganviTareba;
- SeiaraRebul Zal ebSi tanksawinaaRmdago SesaZI ebl obebis ganviTareba;
- samxedro dazvervis sistemis etapobrivi ganviTareba;
- SeiaraRebul i Zal ebis gaerTianebul i operaciebis warmoebis SesaZI ebl obebis amaRI eba;
- I ogistikuri uzrunvel yofis sistemis gaumj obeseba;
- SeiaraRebul i Zal ebis samTo da specoperaciebis warmoebis SesaZI ebl obebis amaRI eba;
- SeiaraRebul i Zal ebis teqnikiTa (sakomunikacio, sadazvervo, I ogistikuri, samedicino, sainJinro da a. S.) da arWurvil obiT optimal urad dakompl eqteba;

- samxedro infrastrukturis mSenebl oba da mimdinare saremonto samuSaoebis Catareba;
- samxedro-samedicino sistemis daxvewa;
- gaertianebul Stabsa da SeiaraRebul Zal ebSi samxedro-samoqal aqo TanamSroml obis (CIMIC) sistemis etapobrivi ganviTareba;
- SeiaraRebul Zal ebSi birTvul i, biol ogiuri, qimiuri da radiol ogiuri (NBCR) dacvis SesaZl ebl obebis ganviTareba;
- rezervisa da mobil izaciis sistemis gaumj obeseba;
- vadagasul i da dazianebul i, gamousadegari sabrZol o masal ebisa da teqniki util izacia.

mosal odnel i Sedegi:

- SeiaraRebul i Zal ebis SesaZl ebl obebis proporciul ad amaRl eba, agreTve specifikuri mimarTul ebebis ganviTareba, Tavdacvisunarianobis gaumj obeseba da SeiaraRebul i Zal ebis amocanebis Sesrul ebis SesaZl ebl obebis amaRl eba.

prioriteti: nato-Si integraciis mxardaWera da ormxrivi TanamSroml obis intensifikacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- nato-Si integraciis kuTxiT aRebul i val debul ebebis Sesrul eba, nato-saqarTvel os komisiis (NGC) potencial is maqsimal uri gamoyeneba da komisiis fargl ebSi miRebul i gadawyvetil ebebis ganxorciel eba;
- partnior qveynebTan Tavdacvis sferoSi TanamSroml obis gagrZel eba;
- saerTaSoriso samSvidobo an/da antiteroristul misiebSi monawil eobis potencial is Senarcuneba/ganviTareba;
- nato-s samxedro structurebSi „partniorobis saStabo el ementis- (PSE) Tanamdebobebze samuSaod oficerTa mivl ineba;
- nato-Si oficerTa mivl ineba staJirebaze;
- individual uri partniorobis programiT (IPP) gaTval iswinebul RonisZiebebSi monawil eobis miReba;
- partnior qveynebTan erTad saerTaSoriso samxedro swavl ebebSi monawil eoba;
- samxedro aerodromebis nato-s standartebTan Tavsebadobis gaumj obeseba;
- `maspinZel i qveynis mxardaWeris SesaZl ebl obebis- programis ganviTareba;
- nato-s Sesaxeb mosaxl eobis informireba.

mosal odnel i Sedegi:

- saqarTvel os Tavdacvis sistemis nato-sTan Tavsebadobis gaumj obeseba, yovel wl iuri erovnul i gegmiTa da partniorobis miznebiT nakisri val debul ebebis Sesrul eba, rac, Tavis mxriv, erT-erTi aucil ebel i winapirobaa Crdil oatl antikur al iansSi gawevrianebisTvis.

muxl i 48. saqarTvel os Sinagan saqmeTa saministro

- sazogadoebrivi wesrigisa da saxel mwifo usafrTxoebis dacva;
- saxel mwifo sazRvris usafrTxoebis dacva;
- profesional i da kval ificiuri kadrebis momzadeba;
- erovnul i saganZurisa da dipl omatiuri warmomadgenl obebis usafrTxoebis uzrunvel yofa;
- mosamsaxureTa social uri dacva;
- saxel mwifo material uri rezervis Senaxva da momsaxureba, axal i strategiul i maragebis Seqmna.

prioriteti: sazogadoebrivi wesrigisa da saxel mwifo usafrTxoebis dacva

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

- saxel mwifo usafrTxoebisa da sazogadoebrivi wesrigis dacva, danaSaul isa da sxva samarTal darRvevaTa, qveynis sasicocxlo interesebis winaarmddeg mimarTul i sxva qveynebis, organizaciaTa da pirTa miznebis da moqmedebebis gamovl ena, aRkveTa, gamoZieba da anal izi;

- sazogadoebrivi wesrigis dacva, saxel mwifos konstituciuri wyobil ebis, qveynis suverenitetis, teritoriul i mTlianobis, samecniero-ekonomikuri, samxedro potencial isa da saxel mwifo saidumloebis dacvis RonisZiebaTa ganxorciel eba, sxva qveynebis special uri samsaxurebisa da cal keul pirTa marTI sawinaarmdego qmedebebis aRkveTa, saxel mwifosaTvis mosal odnel i safrTxis prognozireba da xel isufl ebis umaRl esi organoebisaTvis saTanado rekomendaciebis miwodeba;

- saxel mwifo uSiSroebis uzrunvel yofis mizniT kontrdazverviti saqmianoba saqarTvel os winaarmddeg mimarTul i sadazvervo da mtrul i saqmianobis gamovl enis, Tavidan acil ebisa da aRkveTis mizniT;

- samarTal darRvevaTa Sesazl o safrTxis Tavidan acil ebisa da aRkveTis profil aqtikuri RonisZiebebis ganxorciel eba, maTi gamovl ena, winaswari gamoZieba, danaSaul Si eWvmitanil i an/da bral debul i pirebis Zebna da dakaveba, agreTve maTTan brZol is taqtikisa da strategiis SemuSaveba;

- fizikur pirTa ufl ebebisa da Tavisufl ebebis dacva marTI sawinaaRmdago xel yofisagan, ugzo-ukvl od dakargul pirTa Zebna, arasrul wl ovanTa mier da maT mimarT Cadenil danaSaul Ta aRkveTis prevenciul i RonisZiebebis organizeba;

- danaSaul isa da sxva samarTal darRvevaTa Tavidan acil ebisa da aRkveTis mizniT operatiul -samZebro saqmianobis ganxorciel eba, iaraRis l egal uri brunvis kontrol i;

- saxel mwifoTaSorisi xel Sekrul ebebisa da SeTanxmebebis safuZvel ze, Sesabamis uwyebebTan erTad, kontrdazverviti saqmianobit saqarTvel os teritoriaze ucxoetis warmomadgenl obebis, Tavisi kompetenciis fargl ebSi saqarTvel os sazRvrebis gareT saqarTvel os dawesebul ebebisa da moqal aqeebis, agreTve saerTaSoriso xasiaTis RonisZiebaTa usafrTxoebis uzrunvel yofa;

- sagzao moZraobis usafrTxoebis uzrunvel yofa, qveynis saxanZro usafrTxoebis dacva, organizaciebsa da sawarmoebSi saxel mwifo saiduml oebis dacvis kontrol i;

- stiqiuri ubedurebebis, katastrofebis da sxva sagangebo situaciebis dros pirTa usafrTxoebis, sazogadoebrivi wesrigisa da pirTa qonebis xel yofisagan dacva, dazaral ebul da umweo mdgomareobaSi myof pirTaTvis gadaudebel i daxmarebis aRmoCena;

- sasazRvro pol iciuri RonisZiebebis ganxorciel eba.

mosal odnel i Sedegebi:

- danaSaul isa da sxva samarTal darRvevebis Sencireba;

- saxel mwifosaTvis mosal odnel i safrTxis prognozireba da prevencia;

- moqal aqeTa ufl ebebisa da Tavisufl ebebis dacvis uzrunvel yofa;

- sagzao moZraobis usafrTxoebis gaumj obeseba;

- stiqiuri ubedurebebis da katastrofebis l okal izeba da maTi Sedegebis l ikvidacia;

- saxel mwifo sazRvris usafrTxoeba.

prioriteti: saxel mwifo sazRvris usafrTxoebis dacva

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

- saxel mwifo sazRvris dacva, sxva saxel mwifo uwyebebTan erTad qveynis teritoriul i mTI ianobis, saxel mwifo sazRvris xel Seuxebl obis, saxel mwifos, moqal aqeTa da maTi qonebis usafrTxoebis dacva;

- operatiul -samZebro saqmianobis ganxorciel eba saxel mwifo sazRvarze, sasazRvro zol Si, sasazRvro zonasa da sazRvao sivrceSi danaSaul Ta Tavidan acil ebis, gamovl enisa da aRkveTis uzrunvel yofis mizniT, Tavisi kompetenciis fargl ebSi sisxl is samarTis saqmeebze winaswari gamoZiebis Catareba da administraciul i saqmis warmoeba;

- saqarTvel os kanonmdebl obis Sesabamisad, saxel mwifo sazRvarze, sasazRvro zol Si, sasazRvro zonaSi, qveynis sazRvao sivrceSi da iurisdicciisadmi daqvemdebarebul gembsa da safren saSual ebebze kanonsawinaaRmdego qmedebaTa prevencia, gamovl ena da aRkveTa;
- sasazRvro incidentebis, samxedro da sxva saxis agresii, teroristul i aqtebis Tavidan acil eba da mogerieba;
- ucxo qveynebis moqal aqeTa inspeqtireba, migraciisa da ucxo qveynebis moqal aqeTa samarTI ebrivi mdgomareobis Sesaxeb saqarTvel os kanonmdebl obiT gaTval iswinebul i sxva moTxovnebis Sesrul ebis uzrunvel yofa;
- samaSvel o operaciebis ganxorciel eba zRvaze, sasazRvro zol sa da zonaSi, xol o gansakuTrebul SemTxvevebSi – adamianis sicocxl isa da qonebis gadarCenis mizniT – qveynis mTel teritoriaze;
- Tavisi kompetenciis fargl ebSi saqarTvel os kanonmdebl obis dacvisa da saerTaSoriso val debul ebebis Sesrul ebis kontrol i saxel mwifo sazRvarze, sazRvao sivrceSi, portebsa da gemebze;
- saxel mwifo sazRvarze, sasazRvro zol Si, sasazRvro zonasa da sazRvao sivrceSi arsebul i safrTxeebis Sesaxeb informaciis Segroveba, Seswavl a, analizi da Sesabamisi reagirebis meqanizmis SemuSaveba, saWiroebis SemTxvevaSi Sesabamisi ufl ebamosil i saxel mwifo organoebis informireba;
- navsadgurebis dacva da usafrTxoeba, sazRvao sivrceSi suverenul i ufl ebebis dacva da naosnobis usafrTxoebis uzrunvel yofa, naosnobis wesebis dacva;
- saxel mwifo sazRvarze, sasazRvro zol Si, sasazRvro zonasa da sazRvao sivrceSi adamianiT vaWroebis (trefikingis), kontrabandul i saqonl is, maT Soris, narkotikul i saSual ebebis, iaraRis, asafeTqebel i nivTierebebisa da masobrivi ganadgurebis saSual ebebis importisa da eqsportis prevencia, gamovl ena da aRkveTa.

mosal odnel i Sedegebi:

- saxel mwifo sazRvris xel Seuxebl obis uzrunvel yofa;
- saxel mwifo sazRvarze, sasazRvro zol Si, sasazRvro zonasa da sazRvao sivrceSi kanonsawinaaRmdego qmedebaTa Semcireba;
- naosnobis usafrTxoebis uzrunvel yofa, naosnobis wesebis dacva;
- narkotikul i saSual ebebis, iaraRis, asafeTqebel i nivTierebebisa da masobrivi ganadgurebis saSual ebebis importisa da eqsportis prevencia, gamovl ena da aRkveTa;
- kontrabandul i saqonl is importisa da eqsportis minimumamde Semcireba.

prioriteti: profesional i da kval ificiuri kadrebis momzadeba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- samarTal mcodneobisa da sxva profil is special istTa momzadeba da gadamzadeba, kvl eviTi da gamoyenebiTi samecniero saqmianoba;
- Sinagan saqmeTa saministros sistemisa da sxva samarTal damcavi struqturebisa da dawesebul ebebis TanamSromel Ta pirvel dawyebiTi momzadeba da kval ifikaciis amaRI eba, Sinagan saqmeTa saministros sistemis rigIT da umcros meTaurTa Semadgenl obis momzadeba.

mosal odnel i Sedegi:

- kadrebis profesional izmisa da kval ifikaciis amaRI eba.

prioriteti: erovnul i saganZurisa da dipl omatiuri warmomadgenl obebis usafrTxoebis uzrunvel yofa

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- dipl omatiuri misiebisa da maTi xel mZRvanel ebis rezidenciebis, gansakuTrebiT mniSvnel ovani saxel mwifo obieqtebis, erovnul i saganZuris, mniSvnel ovani obieqtebis, satransporto saSual ebebis da komunikaciebis, energetikisa da sxva obieqtebis dacva, ful adi saxsrebisa da moZravi tvirTebis dacva-gacil eba.

mosal odnel i Sedegi:

- dipl omatiuri misiebis, rezidenciebis, gansakuTrebiT mniSvnel ovani saxel mwifo obieqtebis, erovnul i saganZurisa da mniSvnel ovani obieqtebis dacva.

prioriteti: mosamsaxureTa social uri dacva

aRniSnul i prioritetis mizania samsaxurebrivi moval eobis Sesrul ebisas mosamsaxureTa daWra-dasaxiCrebis SemTxvevaSi maTi social uri dacva.

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- Sinagan saqmeTa saministros mosamsaxureTa, Sinagan saqmeTa organoebidan TadarigSi daTxovnil pirTa, maTi ojaxis wevrTa da saministros saswavl o dawesebul ebebis msmenel Ta samedicino uzrunvel yofa;
- Sinagan saqmeTa saministros TanamSromel Ta janmrTel obis mdgomareobisa da fizikuri ganvitarebis SenarCuneba da ganmTkiceba, avadobisa

da Sromisuunarobis Sencireba, dispanserizacia, samkurnal waml o saSual ebebiT uzrunvel yofa, stacionarul -sanatoriul i mkurnal oba, avadobisa da traumatizms mizezebis Seswavl a, avadmyofTa da daWril Ta samedicino reabil itacia, pensionerTa da unarSezRudul Ta samedicino Semowmeba;

- dadgenil i wesiT samxedro-saeqimo komisiis organizeba da Catareba, SesaZl o sabrZol o moqmedebebis dros daWril TaTvis samedicino daxmarebis aRmoCena da evakuaciis organizeba.

mosal odnel i Sedegebi:

- mosamsaxureTa, TadarigSi daTxovnil pirTa da maTi ojaxis wevrTa samedicino uzrunvel yofa;
- mosamsaxureTa janmrTel obis mdgomareobisa da fizikuri ganviTarebis SenarCuneba da ganmtkiceba;
- avadobisa da Sromisuunarobis Sencireba;
- avadmyofTa da daWril Ta samedicino reabil itacia.

prioriteti: saxel mwifo material uri rezervis Senaxva da momsaxureba, axal i strategiul i maragebis Seqmna

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- saxel mwifo rezervebis material ur faseul obaTa operaciebis warmoeba;
- saxel mwifo rezervebis, masal ebisa da saqonl is dagrovebis saxel mwifo daval ebebis Sesrul eba;
- material urad sapisuxismgebl o rezervebis Senaxvisa da aRricxvis kontrol i.

mosal odnel i Sedegebi:

- saxel mwifo material uri rezervis bazis srul yofa;
- axal i strategiul i maragebis Seqmna.

muxl i 49. saqarTvel os ganaTI ebisa da mecnierebis saministro

- ganaTI ebis sistemis instituciuri mowyobisa da marTvis decentral izebul i sistemebis srul yofa;
- saswavl o garemos, ganaTI ebis xarisxisa da xarisxis marTvis sistemebis gaumj obeseba;
- TiToeul i moqal aqisaTvis ganaTI ebis Tanabari xel misawvdomobis uzrunvel yofa da ganaTI ebis sferoSi dasaqmebul Ta social uri mdgomareobis gaumj obeseba;

- mecnierabis ganviTarebis xel Sewyoba.

prioriteti: ganaTI ebis sistemis instituciuri mowyobisa da marTvis decentral izebul i sistemebis srul yofa

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- zogadsaganmanaTI ebl o skol ebis dafinanseba;
- gamocdebis Catarebisa da saerTaSoriso Sefasebis sistemaSi monawil eobis xel Sewyoba;
- profesiul i ganaTI ebis xel Sewyobis programa;
- skol amdel i ganaTI ebis programa;
- saqarTvel os ganaTI ebisa da mecnierabis saministros kvl eebis programa.

mosal odnel i Sedegebi:

- moimatebs maswavl ebl ebis sabazo xel fasi, amaRI deba maTI profesiul i done da gaizrdeba maswavl ebl is profesiis popul aroba;
- yvel a maswavl ebel i da administraciul -teqnikuri personal i uzrunvel yofil i iqneba janmrTel obis dazRveviT;
- gaumj obesdeba profesiul i ganaTI ebis dafinansebis model i;
- amaRI deba profesiul i ganaTI ebis programebis xarisxi;
- ganviTardeba profesiul i ganaTI ebis dawesebul ebebis infrastruqtura;
- special uri saganmanaTI ebl o saWiroebebis mqone adamianebiTvis Seiqmneba profesiul i ganaTI ebis misaRebad saWiro fizikuri garemo;
- gaizrdeba profesiul i ganaTI ebis xel misawvdomoba.

prioriteti: saswavl o garemos, ganaTI ebis xarisxisa da xarisxis marTvis sistemebis gaumj obeseba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- ganaTI ebis akreditaciis RonisZiebebi;
- erovnul i saswavl o gegmis danergva da Sefaseba;
- maswavl ebel Ta profesiul i ganviTareba;
- umaRI esi ganaTI ebis xel Sewyoba;
- zogadsaganmanaTI ebl o dawesebul ebebSi infrastruqturis ganviTareba;
- gansakuTrebiT niWieri bavSvebisa da axal gazrdebisaTvis stipendiebis daniSvna;
- informaciul i da sakomunikacio teqnol ogiebis integracia.

mosal odnel i Sedegebi:

- SemuSavdeba umaRI esi saswavl ebl ebis instituciuri akreditaciis axal i debul eba da standartebi;
- damtkicdeba kval ifikaciebis erovnul i CarCo;
- Seiqmneba umaRI esi ganaTI ebis programul i akreditaciisaTvis sxvadasxva dargobrivi eqspertTa samuSao j gufebi;
- 2010 wels pil otirebas gaivlis qarTul enovani skol is me-5 kl asis saxel mZRvanel o, araqarTul enovani skol ebisTvis naTargmni saxel mZRvanel oebi da qarTul is, rogorc meore enis, me-4 kl asis saxel mZRvanel o;
- trening-kursebs gaivlis da sasertifikacio gamocdaSi monawileobas miiRebs 10 000-mde maswavl ebeli;
- gaumj obesdeba maswavl ebel Ta mier saswavl o procesSi sainformacio-sakomunikacio teqnologiეbis gamoyenebis unar-Cvevebi;
- saqarTvel os yvel a saj aro skola da saganmanaTI ebl o resurscentri uzrunvel yofili iqneba interneti;
- gaizrdeba sagnobrivi ol impiadebSi monawile bavSvebis raodenoba;
- saerTasoris ol impiadebSi warmatebul studentebს daeniSnebaT stipendiebi.

**prioriteti: TiToeul i moqal aqisaTvis ganaTI ebis Tanabari
xel misawvdomobis uzrunvel yofa da ganaTI ebis sferoSi
dasaqmebul Ta social uri mdgomareobis gaumj obeseba****ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:**

- adgil obrivi TviTmmarTvel obis mosamsaxureTa kval ifikaciis amaRI eba;
- qarTul i enis programa;
- inkl uziuri swavl ebis xel Sewyobis programa;
- multilingvuri swavl ebis programa;
- okupirebuli regionebis pedagogeбისა და administraciul-teqnikuri personal is daxmarebis programa;
- sasjel arsrul ebis dawesebul ebebSi zogadi ganaTI ebis xel Sewyoba;
- siRaribis zRvris qvemoT myofi oj axebis moswavl ebis saxel mZRvanel oebiT uzrunvel yofa.

mosal odnel i Sedegebi:

- programaSi monawileobis Sedegad amaRI deba etnikuri umciresobit dasaxlebuli da maralmtiani regionebis adgil obrivi TviTmmarTvel obis moxel eta profesiul i kval ifikaciis done;
- gaumj obesdeba skol is maswavl ebel Ta unar-Cvevebi special uri saganmanaTI ebl o sawiroebეbis mqone bavSvebTan muSaobis procesSi;

- amari deba msobl ebis, moswavl eebisa da, zogadad, sazogadoebis cnobiereba inkl uziuri ganaTl ebis Sesaxeb;
- gal is raionis, TiRvis, qurTis, eredvis Temebis, agreTve axal goris raionisa da zemo afxazetis 2008 wl is agvistos movl enebamde moqmedi skol ebis pedagogebi da administraciul -teqnikuri personal i miReben finansur daxmarebas;
- arasrul wl ovani msj avrdebul ebi CaerTvebian zogadi da profesiul i ganaTl ebis procesSi;
- amari deba sasjel arsrul ebis dawesebul ebaSi momuSave pedagogebs kval ifikaciis done da gaumj obesdeba maTi profesiul i unar-Cvevebi;
- siRaribis zRvris qvemoT myofi oj axebis yvel a moswavl es eqneba saxel mZRvanel oebi.

prioriteti: mecnierebis ganvitarebis xel Sewyoba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritets mixedvit:

- samecniero kvl evebis programa.

mosal odnel i Sedegebi:

- 2009 wel Tan SedarebiT gaizrdeba samecniero fondebis mier dafinansebul i, konkursis wesiT SerCeul i samecniero-kvl eviTi proeqtebis raodenoba;
- warmatebul axal gazrda mecnieribs daeniSnebaT yovel Tviuri stipendiebi;
- qarTvel i mecnierebi monawil eobas miReben saerTaSoriso samecniero konferenciebSi;
- amari deba qarTvel mecnierTa mier ganxorciel ebul i kvl evebis xarisxi;
- ganxorciel deba miznobrivi kvl evebi saxel mwifos mier dagegmil samecniero mimarTul ebebSi;
- gaizrdeba qarTvel mecnierTa da special istTa saerTaSoriso proeqtebsa da forumbSi monawil eobis intensivoba;
- gaRrmavdeba ucxour samecniero fondebTan TanamSroml oba.

mul i 50. saqarTvel os kul turis, Zegl Ta dacvisa da sportis saministro

- saxel ovnebo da sasporto ganaTI ebis sistemis reforma;
- kul turul i memkvidreobis Zegl Ta reabil itacia;
- sportul saxeobaTa ganviTareba da axal gazrdul i sportis popul arizacia;
- msopl ioSi saqarTvel os pozituri imij is Camoyal ibebis xel Sewyoba;
- xel ovnebis sxvadasxva dargebis ganviTarebis xel Sewyoba.

prioriteti: saxel ovnebo da sasporto ganaTI ebis sistemis reforma

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritatis mixedviT:

- skol isgareSe saxel ovnebo saganmanaTI ebl o standartebis SemuSaveba;
- skol isgareSe saxel ovnebo saganmanaTI ebl o dawesebul ebis maswavl ebl is profesiul i standartebis SemuSaveba saqarTvel os ganaTI ebisa da mecnierebis saministroTan erTad;
- sasporto saganmanaTI ebl o programebis SemuSavebisa da ganxorciel ebis xel Sewyoba;
- saSemsrul ebl o saganmanaTI ebl o programebis magistraturis dafinanseba;
- Teatral ur universitetSi kinosascenaro da dramaturgiis magistraturis daarseba.

mosal odnel i Sedegebi:

- skol isgareSe saxel ovnebo ganaTI ebis damadasturebel i dokumentis _ mowmobis – formis damtkiceba da dabeWdva;
- mil evad reJimSi myofi saSual o profesiul i saganmanaTI ebl o dawesebul ebebis bazaze samusiko skol ebis (TerTmetwl edebis) dafuzneba Tbil isSi, rusTavSi, gorsa da Tel avSi;
- `profesiaTa~ nusxaSi sakanonmdebl o cvl il ebebis ganxorciel eba da `mwvrTnel is~, rogorc pedagogis, cal ke profesiad Setana.

prioriteti: kul turul i memkvidreobis Zegl Ta rehabil itacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

- saqarTvel os urbanul i kompl eqsebis (istoriul i dasaxl ebebisa da qal aqebis) dacva da rehabil itacia;
- kul turul i memkvidreobis Zegl Ta rehabil itacia;
- saqarTvel os masStabiT kul turul i memkvidreobis obieqtebis inventarizacia, damcavi zonebis dadgena da monitoringi;
- kul turul i memkvidreobis monacemTa erTiani sainformacio sistemis amoqmedeba.

mosal odnel i Sedegebi:

- turistebis raodenobis zrda;
- muzeუმebis sagamofeno-saeqspozicio saqmianobis da kul turul - saganmanaTl ebl o funqciebis gaaqtiureba;
- saqarTvel os masStabiT kul turul i memkvidreobis adekvaturi dacvis uzrunvel yofa.

prioriteti: sportul saxeobaTa ganviTareba da axal gazrdul i sportis popul arizacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

`sportul saxeobaTa ganviTarebis programa~

- saqarTvel os wamyvan sportsmenTa mzadeba l ondonis XXX ol impiuri TamaSebisaTvis da ol impiuri TamaSebis l icenziebis mopoveba;
- evropisa da msfli o CempionatebisaTvis da saerTasoris turnirebisaTvis momzadeba.

`saqarTvel os regionebsi bavSvTa da mozardTa masobrivi sportis ganviTarebis programa~

- saqarTvel os regionebsi bavSvTa da mozardTa masobrivi sportis ganviTareba, sportul i infrastruqturis rehabil itacia, masobrivi sportisa da cxovrebis j ansaRi wesis propaganda da danergva;
- bavSvTa da mozardTa masobrivi sportis ganviTareba;
- sportul i infrastruqturis rehabil itacia.

mosal odnel i Sedegebi:

- saqarTvel os erovnul i nakrebi gundebis (ragbi, fexburTi) Sesabamisi infrastruqTuriT uzrunvel yofa;
- saskol o fexburTis ganviTareba;
- bavSvebisa da axal gazrdebis Cabma sportul -gamaj ansaRebel seqciebSi, bavSvTa da mozardTa sasporto skol ebSi.

**prioriteti: msofl ioSi saqarTvel os pozituri imij is Camoyal ibebis
xel Sewyoba**

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

saqarTvel os kul turis saerTaSoriso prezentaciis programa „qarTul i sezoni~

- saqarTvel osa da msofl ios qveynebs Soris sistematuri gacvl iTi kul turul i RonisZiebi.

mosal odnel i Sedegebi:

- evropis qveynebSi saxviT xel ovnebaSi mimdinare proeqtebis, gamofenebis mowyoba;
- veneciis bienal es qarTul i pavilionis mowyoba, qarTul i kul turis dReebis gamarTva;
- frankfurtis wignis bazrobaSi monawil eoba.

prioriteti: xel ovnebis sxvadasxva dargebis ganviTarebis xel Sewyoba

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

- qarTul i profesiul i Teatral uri xel ovnebis ganviTareba;
- saqarTvel os profesiul TeatrebSi cnobili ucxoel i reJisorebis, sadadgmo j gufebis mowvevis xel Sewyoba;
- saqarTvel os erovnul umciresobaTa kul turis dacva da ganviTareba;
- qarTul i profesiul i musikal uri xel ovnebis ganviTareba;
- saqarTvel oSi tradiciul i saerTaSoriso musikal uri festival ebisa da konkursebis mxardaWera;
- musikal uri xel ovnebis popul arizacia;
- qarTul i wignisa da literaturis xel Sewyoba;
- bibl ioTekebis vauCerizacia;
- wignis festival ebis mxardaWera da popul arizacia;
- qarTul i saxviTi xel ovnebis ganviTareba;

- Tanamedrove vizual uri xel ovnebis saerTaSoriso forუმების xel Sewyoba;

- saqarTvel os Tanamedrove saxviTi da vizual uri xel ovnebis el eqtronul i arqivis Seqmna.

mosal odnel i Sedegebi:

- bal etis saerTaSoriso festival is Catareba;
- saqarTvel os gawevrianeba `Eurimages Council of Europe--Si;
- kinofestival is Catareba;
- musikal uri, kamerul i musikis, Tanamedrove musikis, Casaber sakravTa, saaxal wl o da fol kl oris festival ebis Catareba;
- popul arul Tanamedrove Semsrul ebel Ta koncertis xel Sewyoba;
- literaturul i gazeTis dafuZneba da Tanamedrove 10 qarTul i saukeTeso literaturul i nawarmoebis gamocema;
- wignis saerTaSoriso festival is Catareba;
- Tanamedrove xel ovnebis saerTaSoriso forumis `artisteriumi-2010--is mowyoba;
- xel ovnebis vebarqivis Seqmna.

muxl i 51. saqarTvel os I tol vil Ta da gansaxl ebis saministro

- pirobemis Seqmna devnil Ta Rirseul i da usafrTxo dabrunebisaTvis;
- devnil Ta sacxovrebel i pirobemis gaumj obeseba;
- migraciul i procesebis mimarT erTiani saxel mwifo politikis SemuSaveba da ganxorciel eba;
- 1999 wel s evropis sabWos winaSe muslimani mesxebis repatriaciis Sesaxeb nakisri val debul ebis Sesrul eba.

prioriteti: pirobemis Seqmna devnil Ta Rirseul i da usafrTxo dabrunebisaTvis

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritetis mixedvit:

programa `Cemi saxl i~

mosal odnel i Sedegebi:

- aRiricxeba devnil i mosaxl eobis uzravi qoneba;
- ganxorciel deba devnil Ta gansaxl eba mudmiv sacxovrebel adgil ebSi.

prioriteti: devnil Ta sacxovrebel i pirobebis gaumj obeseba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- mizanSewonil obis mixedviT kompaqhuri Casaxl ebis obieqtebis reabilitacia da devnil TaTvis sakuTrebaSi gadacema;
- organizebul ad Casaxl ebul devnil Ta el eqtroenergiit, sayofacxovrebo da komunal uri momsaxurebit uzrunvel yofa.

mosal odnel i Sedegebi:

- 100-mde obieqtsi ganxorciel deba sareabilitacio samuSaoebi, roml ebic moicavs aucil ebel i sacxovrebel i pirobebis Seqmnas, da isini devnil oj axebs gadaecemaT sakuTrebaSi;
- organizebul ad Casaxl ebul devnil Ta oj axebi uzrunvel yofil i iqnebian el eqtroenergiit, sayofacxovrebo da komunal uri momsaxurebit.

prioriteti: migraciul i procesebis mimarT ertiani saxel mwifo politikis SemuSaveba da ganxorciel eba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

programa `xidi~

- migraciul i procesebis marTvis samoqmedo gegmis ganxorciel eba;
- reintegraciis mdgradi meqanizmebis uzrunvel yofa samSobl oSi dabrunebul i saqarTvel os moqal aqeebis sazogadoebaSi reintegraciis miznit;
- migraciis ertiani monacemTa bazis Seqmna, qveyanaSi mimdinare rogorc Sida, ise gare migraciul procesebze monitoringi da migraciis prognozireba;
- programis fargl ebSi beneficiarebis srul yofil i sainformacio-sakonsultacio momsaxureba saerTasoris samarTl is, daniSnul ebis qveynebsi arsebul i samarTl ebrivi aqtebis, dasaqmebis SesaZl ebl obis, migrantTa ufl ebebisa da moval eobebis, aseve mosal odnel i safrTxeebis Sesaxeb;
- ekomigrantTa gansaxl ebisatvis aucil ebel i sacxovrebel i farTobebis moZieba da SeZena.

mosal odnel i Sedegebi:

- gaizrdeba l egal uri Sromiti migraciis SesaZl ebl obebi;
- moxdeba readmisiis xel Sekrul ebit dabrunebul Ta sazogadoebaSi srul fasovani reintegracia;
- Semcirdeba aral egal uri migraciis nakadebi;

- stiqiT dazara l ebul i ojaxebis sacxovrebel i farTobebiTa da Sesabamisi pirobebiT dakmayofil ebis gziT Tavidan iqneba acil ebul i qveyndan qarTul i genofondis gadineba; stiqiT dazara l ebul i ojaxebis gansaxl ebis mizniT SeZenil i iqneba 140-mde sacxovrebel i saxl i.

prioriteti: 1999 wel s evropis sabWos winaSe musulmani mesxebis repatriaciis Sesaxeb nakisri val debul ebis Sesrul eba

ZiriTadi programebi/RonisZiebeli prioriteti mixedviT:

programa `repatriacia~

- `yofil i ssrk-is mier XX saukunis 40-ian wl ebSi saqarTvel os ssr-dan iZul ebiT gadasaxl ebul pirTa repatriaciis Sesaxeb~ saqarTvel os kanonis Tanaxmad repatriaciis statusis maZiebel Ta gancxadebebis ganxil va, maTi anal izi, Sesabamisi gadawyvetil ebis miReba da informaciis sistematiZacia.

mosal odnel i Sedegi:

- dadgindeba repatriaciis msurvel Ta raodenoba.

muxl i 52. saqarTvel os Sromis, janmrTel obisa da social uri dacvis saministro

- mosaxl eobisaTvis samedicino momsaxurebis miwodeba kerZo sadazRvevo sqemebiT;

- samedicino momsaxurebaze xel misawvdomobis gaumj obeseba;

- samedicino momsaxurebis xarisxis gaumj obesebis xel Sewyoba;

- sxvadasxva social uri kategoriisTvis mikuTvnebul i pirebis, social urad daucvel i fenebis, xandazmul ebis da iZul ebiT gadaadgil ebul i pirebis social uri mdgomareobis gaumj obeseba;

- special uri mzrunvel obis saWiroebis mqone pirebis (SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirebi, xandazmul ebi da mzrunvel obas mokl ebul i bavSvebi) social uri dacva.

prioriteti: mosaxl eobisaTvis samedicino momsaxurebis miwodeba kerZo sadazRvevo sqemebiT

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

mosaxl eobis samedicino dazRvevis saxel mwifo programebi

siRaribis zRvars qvemoT myofi mosaxl eobis samedicino dazRvevis saxel mwifo programa, saxal xo artistebis, saxal xo mxatvrebisa da rustavel is premiis laureatebis janmrTel obis dazRvevis saxel mwifo programa, janmrTel obis nebayofl obiT dazRveviT mosaxl eobis dafarvis xel Sewyobis miznobrivi saxel mwifo programa, kompaqtur dasaxl ebebSi myof iZul ebiT gadaadgil ebul pirTa samedicino dazRvevis saxel mwifo programa da mZrunvel obamokl ebul bavSvTa samedicino dazRvevis saxel mwifo programa uzrunvel yofs samedicino momsaxurebis miwodebas kerZo samedicino sadazRvevo meqanizmebis safuZvel ze, pirvel adi j andacvisa da hospital uri momsaxurebis doneze.

mosal odnel i Sedegebi:

- gaizrdeba sadazRvevo sistemaSi mosaxl eobis integraciis maCvenebl ebi;
- gaumj obesdeba samedicino momsaxurebaze xel misawvdomobis maCvenebl ebi miznobrivi sadazRvevo programebis ganviTarebis gziT;
- sadazRvevo sistemebis ganviTareba Seamcirebs samedicino momsaxurebaze j ibidan gadaxdebis maCvenebel s.

prioriteti: samedicino momsaxurebaze xel misawvdomobis gaumj obeseba

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedviT:

pirvel adi j andacvis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

ambul atoriul i momsaxurebis komponenti sofl ad, diabetian bavSvTa da moZardTa mkurnal obisa da rehabilitaciis komponenti, inkurabel ur pacientTa pal iatiuri mZrunvel obis komponenti, special izebul i ambul atoriul i daxmarebis komponenti, zogadi ambul atoriul i momsaxurebis komponenti.

fsiqiatriul i momsaxurebis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

fsiqikuri aSl il obis mqone pacientebis efeqtiani fsiqiatრიul i, ambul atoriul i da stacionarul i mkurnal obiT uzrunvel yofa.

**ftiziatriul i momsaxurebis saxel mwifo programa
programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:**

tubsawinaaRmdago medikamentebis mimaT rezistentobis ganvitarebis prevenciis RonisZiebebi, ftiziatriul pacientTaTvis geografiuli da finansuri xel misawvdomobis SenarCuneba, maTi ambulatoriuli an/dastacionarul i mkurnal oba.

**bavSvTa samedicino momsaxurebis saxel mwifo programa
programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:**

18 wl amde asakis mosaxleobisTaTvis programiT gaTval iswinebul i samedicino momsaxurebis miwodeba geografiuli xel misawvdomobis principis dacvit agreTve 3 wl amde asakis bavSvTa stacionarul i da gadaudebel i samedicino daxmareba.

**infeqciur daavadebaTa mkurnal obis saxel mwifo programa
programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:**

infeqciuri daavadebebis mqone avadmyofTaTvis drouli da maRal kvalificiuri samedicino daxmarebis aRmoCena, hospital izacia, agreTve epidafetqebebis dros avadmyofTa samedicino momsaxureba.

**sameano momsaxurebis saxel mwifo programa
programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:**

orsulebis da mSobiareebisTvis programiT gaTval iswinebul i momsaxureba, gartulebul i mSobiarobis martva, orsulTa efeqtiani patronaji da maRal kvalificiur samedicino daxmarebaze geografiuli da finansuri xel misawvdomobis gazrda.

**organoTa da qsovilTa transplantiaciisa da Tirkmlis Canacvlebiti
Terapiis saxel mwifo programa**

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

Tirkmlis terminaluri ukmarisobit daavadebul ebis uzrunvel yofa hemodializit, peritoneuli dializit, agreTve Tirkmlis transplantiaciis operaciebis gakeTeba programis beneficiarTaTvis.

**onkologiur daavadebaTa diagnostikisa da mkurnal obis saxel mwifo
programa**

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

onkologiuri pacientebisTvis xarisxiani da xel misawvdomi samedicino momsaxurebis miwodeba, kerZod, onkologiur daavadebaTa diagnostika da mkurnal oba, neiroonkologiur daavadebaTa stacionarul i mkurnal oba, onkohematologiur pacienta mkurnal oba da onkoinkurabelur pacienta stacionarul i paliatiuri mzurunvel oba.

referal uri momsaxurebis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

mosaxl eobisaTvis referal uri samedicino daxmarebis gaweva _ stiqiuri ubedurebebis, katastrofebis, sagangebo situaciebis dros da konfliqtur regioneSi dazaral ebul moqal aqeTa samedicino daxmareba.

mosaxl eobis urgentul i momsaxurebis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

60 wl is da meti asakis mosaxl eobisaTvis xarisxiani da xel misawvdomi gadaudebel i stacionarul i momsaxurebis miwodeba.

gul is qirurgiis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

gul is Tandayol ili da SeZenili mankebiT, aseve gul is iSemiuri daavadebiT da gul is simsiwniT daavadebul i mosaxl eobisaTvis xarisxiani da xel misawvdomi kardioqirurgiul i momsaxurebis gaweva.

hemofil iiT daavadebul bavSvTa da mozdil Ta mkurnal obis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

ambulatoriul i da stacionarul i momsaxurebis miwodeba hemofil iiT daavadebul i pacientebisTvis.

aiv infeqciis/Sidsis adreul i gamovl enisa da mkurnal obis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

aiv infeqcia/Sidsis gavrcel ebis Seferxebis RonisZiebi, aiv infeqcia/SidsiT daavadebul TaTvis mkurnal obis xel misawvdomobis uzrunvel yofa, aiv infeqcia/Sidsze maRal i riskis j gufis pirTa konsul tireba da testireba, aiv infeqcia/SidsiT daavadebul Ta ambulatoriul i da stacionarul i momsaxureba.

saswrafo daxmarebis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

qveynis mosaxl eobis uzrunvel yofa ufaso, srul yofil i da operatiul i gadaudebel i samedicino daxmarebiT, saWiroebis SemTxvevaSi hospital izacia, agreTve katastrofebis dros gadaudebel i samedicino daxmareba.

veteranTa samedicino momsaxurebis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

veteranTa janmrTel obis mdgomareobis gaumj obeseba, daavadebebis garTul ebaTa prevenciis RonisZiebi, agreTve veteranebis uzrunvel yofa Sesabamisi stacionarul i da ambulatoriul i samedicino daxmarebiT.

samxedro Zal ebSi gasawvev moqal aqeTa samedicino gamokvl evis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

wvevamdel Ta samedicino gamokvl eva samxedro Zal ebSi gawvevis win.

epidemiol ogiuri usafrTxoebis uzrunvel yofis programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

gadamdeb daavadebaTa droul i gamovl ena da epidzedamxedvel oba.

daavadebaTa prevenciis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

mosaxl eobis j anmrTel obis mdgomareobis gaumj obeseba gadamdebi da aragadamdebi daavadebebis adreul i gamovl enisa da efeqtiani prevenciul i RonisZiebebis gatarebis gziT.

mosaxl eobis specifikuri medikamentebiT uzrunvel yofis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

diabetiT daavadebul TaTvis, hemofiliiT daavadebul bavSvTa da mozdil TaTvis, onkoinkurabel ur pacientTaTvis, organogadanergil Ta da uSaqro diabetiT daavadebul TaTvis specifikuri medikamentebis Sesyidva, antirabiul i samkurnal o saSual ebebis, fenil ketonuriiT daavadebul bavSvTa samkurnal o sakvebi danamatis, mukoviscidoziT daavadebul Ta specifikuri medikamentebis, narkomaniiT daavadebul Ta Camanacvl ebel i narkotikis Sesyidva.

aiv/Sidsis, tuberkul ozisa da malariis prevenciisa da kontrol is efeqtiani ganxorciel ebis mizniT arsebul i erovnul i reagirebis gaZl iereba saqarTvel oSi (gl obal fondi)

proeqtiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

wamal damokidebul TaTvis metadoniT Canacvl ebiT mkurnal oba, treningebis Catareba aiv/Sidsisa da sqesobrivi gziT gadamdebi infeqciebis prevenciaze; Sidsis mqone pacientTaTvis antiretrovirusul i TerapiisTvis medikamentebisa da saxarji masal ebis Sesyidva, tuberkul ozis mqone pacientTaTvis medikamentebisa da samedicino masal ebis Sesyidva, malariis droul i diagnostikisa da adekvaturi mkurnal obis SesaZl ebl obebis Semdgomi gaZl iereba da sxva.

frinvel is gripis kontrol isa da adamianebsi pandemiisaTvis mzadyofnisa da masze reagirebis proeqti (WB)

proeqti uzrunvel yofs qveynis mzaobas, akontrol os da saTanado reagireba moaxdinos gripis pandemiaze da sxva axial infeqciebze.

mosal odnel i Sedegebi:

- mosaxl eobis sikvdil ianobis maCvenebl is Semcireba 850 SemTxvevamde 100 000 mosaxl eze;

- ambulatoriul i daxmarebisaTvis mosaxleobis mimaTvis maCvenebl is yovel wliuri zrda (vizitebis raodenobis zrda evropis saSual o maCvenebl amde – 7,9 viziti erT sul mosaxleze);
- hospital izaciis maCvenebl is yovel wliuri zrda (evropis saSual o maCvenebl amde – 19,3 viziti as mosaxleze), rogorc fizikuri da finansuri xel misawdomobis gaumj obesebis safuZveli;
- aiv/Sidsis prevenciisa da kontrol is RonisZiebebis gafarToeba;
- risk-j gufebSi aiv/Sidsis gavrcel ebis, aiv inficirebul ebSi sikvdilianobis maCvenebl is, tuberkuloziT avadobis, misi gavrcel ebisa da sikvdilianobis, mal ariiT avadobis maCvenebl is Semicireba, mal ariis kerebis Semicireba;
- im safrTxis Semicireba, romel sac maRal paTogenuri frinvel is gripi da sxva Sinaur frinvel ebSi arsebul i daavadebebi uqmnis adamianebs.

prioriteti: samedicino momsaxurebis xarisxis gaumj obesebis xel Sewyoba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

**samedicino-social ur eqspertizaze kontrol is saxel mwifo programa
programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:**

samedicino dawesebul ebis mier arasworad gacemul i daskvnis gamosavl enad samedicino gadamowmebis mizniT SezRudul i Sesazlebl obis mqone pirebis gamokvl eva winaswar SerCeul i samedicino dawesebul ebebis mier.

**sankurnal o saSual ebebis xarisxis saxel mwifo kontrol is
uzrunvel yofis programa**

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

farmaceutul i produqciis xarixobrivi parametrebis dacva, farmaceutul bazarze arsebul i falsificirebul i, vadagasul i da wundebul i sankurnal o saSual ebebis gamovl ena da maTi mimocqcevis arkvetis RonisZiebebi.

**samedicino da saministros sistemis dawesebul ebaTa reabilitaciisa da
arWurvis saxel mwifo programa**

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

janmrTel obis dacvis seqtoris infrastruqturis ganvitareba/ganaxleba, kerZod, samedicino da saministros sistemis dawesebul ebaTa rekonstruqcia/reabilitacia, modernizacia da arWurva.

diplomisSemdgomi samedicino ganaTlebis programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

Tanamedrove standartebisa da saerTasoris rekomendaciebis Sesabamisi donis eqimi-specialistebis momzadeba, agreTve diplomisSemdgomi samedicino ganaTlebis reformis mxardaWerisaTvis saWiro RonisZiebebis dafinanseba.

j andacvis seqtoris ganvitarebis proeqti (WB)

proeqtiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

janmrTel obis dacvis sferoSi saxel mwifos funqciebis gaZl iereba, mosaxl eobis samedicino momsaxurebiT uzrunvel yofa, samedicino servisebis util izacia da xarisxis gaumj obeseba.

pirvel adi j andacvis reformis mxardaWeris proeqti (evrokavSiri)

proeqtiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

saojaxo medicinaSi special iste bis mzadebis SesaZl ebl obebis gaZl iereba, samizne popul acis janmrTel obis dacvis saWiroebebze orientirebul i janmrTel obis xel Sewyobis strategiisa da ganxorciel ebis gegmis momzadeba, sazogadoebrivi j andacvis regionul i struqturebis gaZl iereba da l aboratoriul i qsel is ganvitarebis xel Sewyoba da sxva.

tuberkul ozTan brZol is regional uri programa _ faza II (KfW)

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebebi:

qal aq Tbil isSi erovnul i sakonsul tacio l aboratoriis gafarToeba, kerZod, tuberkul ozis erovnul i saTavo/referensl aboratoriis mSenebl oba, agreTve qveynis momarageba tuberkul ozis sawinaaRmdego pirvel adi saWiroebis medikamentebiT da tuberkul ozis sxvadasxva formiT daavadebul ebis diagnostika da mkurnal oba.

mosal odnel i Sedegebi:

- amaRl deba ambul atoriul i da hospital uri momsaxurebis xarisxi;
- uzrunvel yofil i iqneba samedicino dawesebul ebebis mier saeqsperto daskvnebis gacemis siswore;
- momzaddebian 2007 wl amde saxel mwifo dakveTiT miRebul i rezidentebi;
- gaumj obesdeba dipl omisSemdgomi samedicino ganaTl ebis Sefasebis instrumentebi, SemuSavdeba da ganaxl deba sakval ifikacio da sasertifikacio gamocdebis meTodol ogia da test-kiTxvarebi;
- ambrol auris municipal itetSi aSendeba da aRiWurveba 25-sawol iani saavadmyofo, reabil itirebul i iqneba da aRiWurveba saoj axo medicinis centri gorSi;
- saoj axo medicinaSi mzadebas gaivl is da daasrul ebs 800-mde eqimi da eqTani, 500-mde eqims Cautardeba mzadeba kl inikuri praqtikis gaidl ainebSi;
- gaizrdeba sofl is eqimebis saerTo raodenobaSi gadamzadebul i eqimebis raodenoba;
- amaRl deba tuberkul ozis sxvadasxva formiT daavadebul ebis diagnostikisa da mkurnal obis xarisxi da dakmayofil deba amJamad qveyanaSi arsebul i mzardi moTxovnebi;
- gaumj obesdeba tuberkul ozis sawinaaRmdego pirvel adi saWiroebis medikamentebze xel misawvdomoba.

prioriteti: sxvadasxva social uri kategoriisTvis mikuTvnebul i pirebis, social urad daucvel i fenebis, xandazmul ebis da iZul ebiT gadaadgil ebul i pirebis social uri mdgomareobis gaunj obeseba

saxel mwifo pensiebi, saxel mwifo kompensaciebi da saxel mwifo akademiuri stipendiebi

kanoniT dadgenil pirTaTvis gansazRvrul i odenobebiT saxel mwifo pensiebis, saxel mwifo kompensaciebis da saxel mwifo akademiuri stipendiebis gacema, agreTve pensiaze danamatis gacema SromiTi stajis gaTval iswinebiT, SezRudul i Sesazl ebl obis da marCenal dakargul is statusis mqone pirTaTvis, aseve politikuri represiis msxverpl ad aRiarebul pirTaTvis saxel mwifo pensis gacema.

social uri daxmarebebis programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

social urad daucvel i oj axebis monacemTa bazaSi registrirebul i, siRaribis zRvris qvemoT myofi oj axebis miznobrivi social uri daxmarebiT uzrunvel yofa.

social uri sacxovrisi keTil ganwyobil garemoSi II

proeqtiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

social urad daucvel i, usaxl karo iZul ebiT gadaadgil ebul i pirebisa da amave kategoriis sxva mosaxl eobis uzrunvel yofa mdgradi sacxovrebel i pirobebiT da maTTvis social uri daxmarebis gaweva; xuTi social uri sacxovrisis proeqtis ganxorciel eba qal aq Tbil isSi, qal aq baTumSi, qal aq quTaisSi, qal aq zugdidsa da qal aq gorSi. proeqti moicavs ori orsartul iani saxl is aSenebas TiToeul qal aqSi (14 biniTa da erTi saerto oTaxiT), msgavsad Tavdapirvel i pil oturi proeqtisa, garda qal aq Tbil isisa, sadac aSendeba 24- biniani ori samsartul iani saxl i.

sxva ful adi social uri daxmarebebi

sxvadasxva miznobrivi jgufebis ful adi social uri gasaceml ebiT uzrunvel yofa, kerZod, orsul obis, mSobiarobisa da bavSvis movl is, axal Sobil is Svil ad ayvanis gamo, sxvadasxva kategoriis pirTaTvis ful adi social uri gasaceml is (sayofacxovrebo subsidiis) gacema sayofacxovrebo-komunal uri saWiroebis uzrunvel sayofad, I tol vil Ta da devnil TaTvis Semweobebis gacema.

mosal odnel i Sedegi:

- miznobrivi social uri daxmareba, social uri sacxovrisebi da social uri transferebi xel s Seuwyobs siRaribis ori procentul i niSniT Semicirebas.

prioriteti: special uri mzrunvel obis saWiroebis mqone pirebis (SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirebi, xandazmul ebi da mzrunvel obas mokl ebul i bavSvebi) social uri dacva

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritētis mixedvit:

SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirTa, xandazmul Ta da ojaxur mzrunvel obas mokl ebul bavSvTa social uri rehabilitaciis xel Sewyobis saxel mwifo programa

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

ojaxur garemoSi mcxovrebi SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirebisatvis swavl is, Semoqmedebiti da intel eqtual uri potencial is, agreTve aucil ebel i unar-Cvevebis ganvitarebis mizniT dRis centrebis momsaxurebis ganvitareba da am momsaxurebaze xel misawvdomobis gazrda, rac xel s Seuwyobs maT social ur integracias.

SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirTa, xandazmul Ta da mzrunvel obas mokl ebul bavSvTa pansionuri momsaxureba

aRniSnul i momsaxurebis fargl ebSi ganxorciel deba:

beneficiarTatvis ojaxuri garemos msgavsi pirobebis Seqmna, maTi movl a-patronoba, kveba, pirvel adi samedicino momsaxurebita da samkurnal o RonisZiebit uzrunvel yofa; mzrunvel obamokl ebul bavSvTa (maT Soris, SezRudul i SesaZl ebl obis mqone bavSvTa) saarmzrdel o dawesebul ebebis sadReRamiso da dRis centris tipis momsaxurebit uzrunvel yofa.

programa `bavSvze zrunva-

programiT gaTval iswinebul ia Semdegi RonisZiebi:

mzrunvel obamokl ebul i, social urad daucvel i, Zal adobis msxverpl i, SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirTa, miusafar, aseve gansakuTrebul i saganmanaTl ebl o saWiroebis mqone da rTul i qcevis bavSvTa srul yofili ganvitarebis xel Semwyobi ojaxuri garemos Seqmna da social uri dacva, bavSvebis biol ogiur ojaxebSi dabruneba an sxvadasxva al ternatiul momsaxurebebSi CarTva.

mosal odnel i Sedegebi:

- gaizrdeba SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirTa rehabilitacia da amaRl deba maTi social uri integraciis xarixi;
- gaumj obesdeba SezRudul i SesaZl ebl obis mqone pirTa cxovrebi xarixi, gaZl ierdeba maTi sazogadoebaSi integraciis unari;
- Semcirdeba mzrunvel obamokl ebul bavSvTa instituciebi da ganvitardeba al ternatiul i servisebi;
- reformis dasrul ebi Semdeg TiTo regionSi darCeba mxol od erTi bavSvTa saxli da mzrunvel obas mokl ebul bavSvTa umravlesoba miirebs al ternatiul momsaxurebas;
- gaumj obesdeba mzrunvel obas mokl ebul i bavSvebis cxovrebi pirobebi.

მუხლი 53. საერთო ენერჯეტიკის მინისტრო

- მოსახლეობის ელექტროენერჯეტიკა და ბუნებრივი გაზით მომარაგების უზრუნველყოფა;
- ელექტროგადამცემის სასაბუნების მსახურების ობიექტების რეაბილიტაცია;
- ელექტროენერჯეტიკის ინფრასტრუქტურის მსახურების ობიექტების რეაბილიტაცია.

პრიორიტეტი: მოსახლეობის ელექტროენერჯეტიკა და ბუნებრივი გაზით მომარაგების უზრუნველყოფა

ზრუნველობის პროგრამები/მსახურების ობიექტების პრიორიტეტის მიხედვით:

ქვეყნის და დუბის მუნიციპალიტეტების მარტვილის სოფლის მოსახლეობის მიზნების ბუნებრივი აირის რეაბილიტაციის ანაზრების მსახურების

ქვეყნის და დუბის მუნიციპალიტეტების მარტვილის რეგიონის მოსახლეობის სოციალური პრობლემების შემთხვევების მიზნით ქვეყნის მუნიციპალიტეტის მუდმივად მცხოვრებთა და დუბის მუნიციპალიტეტის მარტვილის სოფლის (სეტურები, ჯარმანი, ჯაგანი, ხადა და კაისური) მოსახლეობის მიერ 2009 წლის 1 დეკემბრიდან 2010 წლის 15 მაისამდე და 2010 წლის 15 თებრიდან 30 თებრიამდე მოხმარებული ბუნებრივი აირის რეაბილიტაციის ანაზრება (ერთ აბონენტზე 700 მ³-ის გატვირთვების, მაისა და თებრის - არამეტ 350 მ³-ისა).

მოსახლეობის მსახურების:

- მარტვილის რეგიონის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

პრიორიტეტი: ელექტროგადამცემის სასაბუნების მსახურების ობიექტების რეაბილიტაცია

ზრუნველობის პროგრამები/მსახურების ობიექტების პრიორიტეტის მიხედვით:

მარტვილის და დუბის მუნიციპალიტეტების ელექტროგადამცემის ხაზების, ელექტროგადამცემის მიზნების მსახურების ობიექტების და მარტვილის რეგიონის მსახურების მიზნების რეაბილიტაციის მსახურების

თვითნებური-კეხვის 35-კვ-იანი ელექტროგადამცემის ხაზის მსახურების ობიექტების მსახურების კატარების სახელმწიფოს მიერ რეაბილიტაციის მიზნების შესრულება.

prioriteti: el eqtroenergetikul i infrastruqturis mSenebl oba-reabil itacia

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

- **el eqtrogadamcemi xazebis mSenebl oba-reabil itacia**

programa `Savi zRvis regional uri gadamcemi xazis mSenebl obis proeqti-

programa `maRal i Zabvis 220-kv-iani el eqtrogadamcemi xazis – senakis – aRdgeniTisareabil itacio samuSaoebi-

- saqarTvel o-Turqetis damakavSirebel i maRal i Zabvis, 500-kv-iani el eqtrogadamcemi xazis mSenebl oba, kerZod, zestafoni-axal cixis, gardabani-axal cixis, axal cixe-borCxis maRal i Zabvis gadamcemi xazebis mSenebl oba mudmivi denis CanarTiT;

- el eqtrogadamcemi xazis – senaki 1.2-is – erTi jaWvis aRdgeniTisareabil itacio samuSaoebis Catareba.

mosal odnel i Sedegi:

- el eqtrosistemis mdgradobisa da imedianobis gazrda; mezobel i qveynebis energosistemebTan muSaoebis sinqronizacia da saqarTvel oSi gamomuSavebul i el eqtroenergiis eqsportis gazrda.

- **bunebrivi gazis gadacemis infrastruqturis mSenebl oba-reabil itacia**

programa `foTis Tavisufal i ekonomikuri zonis gazificireba-

programa `dasavl eTis mimarTul ebiT magistral uri gzsadenis mSenebl oba-reabil itacia-

senaki-foTis damakavSirebel i magistral uri gzsadenis mSenebl oba, arsebul magistral ze sareabil itacio samuSaoebis Catareba da dazianebul i monakveTebis Sevl a.

mosal odnel i Sedegi:

- foTis industriul i zonis bunebrivi airiT momaragebis uzrunvel yofa, gazis transportirebis saimedooobisa da miwodebis gazrda dasavl eT saqarTvel oSi.

muxl i 54. saqarTvel os sofl is meurneobis saministro

- sasofl o-sameurneo warmoebis intensifikacia;
- mevenaxeoba-meRvineobis dargis ganviTareba da fal sifikaciasTan brZol a;
- mcenareTa dacva da fitosanitariul i keTil saimedoooba;

- sursatIs uvnebl oba da momxmarebel Ta ufl ebebis dacva;
- mecxovel eobis ganvitareba.

prioriteti: sasofl o-sameurneo warmoebis intensifikacia

adgil obrivi fermerebis warmoebis axal sistemaze gadasvl is uzrunvel sayofad ganxorciel deba raionebsi eqstenciis samsaxurebis Seqmnis RonisZiebebi.

mosal odnel i Sedegebi:

- msofli io bazris moTxovnis Sesabamisi konkurentunariani produqciis warmoeba;
- sasofl o-sameurneo kul turebis saheqtaro mosavl ianobis zrda;
- fermerTa farTo masebis codnis amaRI eba sando, xarisxian da uvnebel saTesl e-sargav saSual ebebeze.

prioriteti: mevenaxeoba-meRvineobis dargis ganvitareba da fal sifikaciasTan brZol a

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

programa `Rvinis I laboratoriul i kvl eva-

ganxorciel deba saqarTvel os kanonmdebl obiT dawesebul i al kohol iani sasmel ebis sertificirebul partiebze sainspeqcio kontrol i, rac gul isxmobs SerCeviti wesit fizikur-qimiuri testirebisa da sade gustacio komisiisaTvis wardgenil nimuSebTan Sedarebis uzrunvel sayofad sertificirebul i partiebidan aRebul i nimuSebis I laboratoriul i kvl evis Catarebas.

mosal odnel i Sedegebi:

- Rvinoproduqciis xarisxis gaumj obeseba;
- qarTul i Rvinoebis konkurentunarianobis gazrda;
- dabal xarisxiani da falsificirebul i produqciisagan samomxmarebl o bazris dacva;
- meRvineobis sferoSi dasaqmebul mewarmeTa pasuxismgebl obis amaRI eba.

programa `qarTul i Rvinoproduqciis popul arizaciis xel Sewyobis RonisZiebebi-

- moewyoba qarTul i Rvinoproduqciis saerTaSoriso da adgil obrivi degustacia-konkursebi da gamofenebi;
- specializebul i ucxouri Jurnal ebisaTvis saqarTvel os mevenaxeoba-meRvineobis Sesaxeb momzaddeba da gamoqveyndeba Sesabamisi statiebi, gamoicema katal ogebi da broSurebi;

- eqspoziciis periodul i ganaxl ebis mizniT moxdeba I ondonis Rvinis muzeumSi qarTul i darbazis daqiraveba;
- ganxorciel deba TanamSroml oba saerTaSoriso eqspertebTan.

mosal odnel i Sedegebi:

- saerTaSoriso samomxmarebl o bazarze qarTul i Rvinoproduqciis popul arizaciis gazrda;
- axal i samomxmarebl o bazrebis aTviseba, saeqsporto potencial is amaRI eba.

programa `msofl io Rvinis kongresi~

Rvinisa da vazis saerTaSoriso organizaciis egidiT saqarTvel o umaspinZl ebs 33-e Rvinis kongress, romel Sic monawil eobas miReben saerTaSoriso eqspertebi.

mosal odnel i Sedegebi:

- saqarTvel os, rogorc Rvinis samSobl os, popul arizacia saerTaSoriso masStabiT;
- qarTul i Rvinisa da Rvinis turizmis potencial is sagrZnobi amaRI eba, axal i bazrebis aTviseba;
- qarTvel i meRvineebis, mecnierebisa da agrarul i dargis warmomadgenl ebis kavSiris gamyareba am dargis wamyvan special istebTan.

prioriteti: mcnareTa dacva da fitosanitariul i keTil saimedooba

qveynis teritoriaze ganxorciel deba sakarantino da gansakuTrebiT saSiSi mavne organizmebis gavrcel eba-ganvitarebis fitosanitariul i monitoringi, maTi l okal izacia da l ikvidacia, samomxmarebl o bazarze ganTavsebul i pesticidebisa da agroqimikatebis xarisxis saxel mwifo kontrol i.

mosal odnel i Sedegebi:

- sasofl o-sameurneo kul turebisa da mwvane safaris mavne organizmebisagan dacva;
- mavnebl ebis gavrcel ebis areal isa da mosavl is danakargebis Sencireba;
- qveynis teritoriaze vadagasul i, uxarixo pesticidebisa da agroqimiur saSual ebaTa real izaciis aRkveTa.

prioriteti: sursaTis uvnebl oba da momxmarebel Ta ufl ebebis dacva

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedviT:

programa `sasursaTo produqtebis l laboratoriu l i kvl eva~

ganxorciel deba sursaTis/sasmel i wyl is nimuSebis dadgenil i wesiT aReba, akreditebul laboratorieSi laboratoriuLi testireba da Sesabamisi makoreqtirebel i RonisZiebebis gatareba.

mosal odnel i Sedegebi:

- sasmel i wyl is miRebiT gamowveul i daavadebebis da mosaxl eobis j anmrTel obaze sursaTis mavne zemoqmedebis Semicireba;
- saxel mwifos mimarT momxmarebl is ndobis amaRI eba.

prioriteti: `mecxovel eobis ganvitareba~

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritets mixedviT:

programa `epizootiis sawinaaRmdago RonisZiebebi~

- Catardeba j il exis, cofis, Turqul is daavadebebis sawinaaRmdago profil aqtikuri vaqcinacia, xol o brucel ozsa da tuberkul ozze - diagnostikuri gamokvl eveli;
- infeqciis gaCenis SemTxvevaSi daavadebis kerebSi gatardeba sal ikvidacio RonisZiebebi.

mosal odnel i Sedegi:

- epizootiuri keTil saimedobis miRweva-SenarCuneba, cxovel ebis daavadebis SemTxvevebis Semicireba da cxovel ebisa da adamianebis saerto daavadebebis Tavidan acil eba; veterinarul i Tval sazrisiT keTil saimedo mecxovel eobis produqtebiT mosaxl eobis uzrunvel yofa, produqciis raodenobrivi da xarixobrivi maCvenebl ebis gaumj obeseba; qveyanaSi daavadebaTa afeTqebiT gamowveul i SezRudvebis (eqsporti da importi) Tavidan acil eba.

muxl i 55. saqarTvel os garemos dacvisa da bunebrivi resursebis saministro

- efeqtiani resursTsargebl oba;
- garemos dacvis sistemis srul yofa.

prioriteti: efeqtiani resursTsargebl oba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritets mixedviT:

programa `satyeo RonisZiebebi~

programis fargl ebSi ganxorciel deba Semdegi RonisZiebebi:

- tyis racional uri gamoyenebis mizniT saxel mwifo sameurneo tyis fondis resursebis inventarizacia;
- tyeebis ekologiuri wonasworobis SenarCunebis mizniT tyis dacva daavadebebisagan, xanZrebisa da uaryofiti anTropogenuri zemoqmedebisagan;

- saxel mwifo sameurneo tyis fondis bunebrivi resursebis ganaxl eba, degradirebul i da dabal i sixSiris koromebis aRdgena, mdgradi da maRal produqtiul i koromebis Camoyal ibeba;
- saxel mwifo sameurneo tyis fondis sazRvrebis dadgena-dazusteba.

mosal odnel i Sedegebi:

- saTbob SeSaze da sayrden masal aze fizikuri da iuridiul i pirebis moTxovnil ebaTa dakmayofil eba;
- tyis fondis SenarCuneba, dazianevisa da ganadgurebisagan dacva;
- saxel mwifo tyis fondis teritoriaze merqnl i resursebis real uri mocul obebis dadgena da Sesabamisi informaciul i bazis Seqmna.

programa `mosaxl eobis SeSiT uzrunvel yofis RonisZiebi~

- mosaxl eobisaTvis darigebul i vauCerebis raodenobis Sesabamisad, saSeSe merqnisaTvis `bunebrivi resursebiT sargebl obisaTvis mosakrebl ebis Sesaxeb-saqarTvel os kanoniT gansazRvrul i bunebrivi resursebiT sargebl obis mosakrebl ebis Caricxva Sesabamis adgil obriv biuj etSi.

mosal odnel i Sedegi:

- zamTris periodSi saqarTvel os mosaxl eobis saTbobi SeSiT uzrunvel yofa.

prioriteti: garemos dacvis sistemis srul yofa

ZiriTadi programebi/RonisZiebi prioritetis mixedviT:

programa `ekoturizmis ganviTareba~

- informaciis gavrcel ebis mizniT saerTaSoriso turistul gamofenebSi monawil eobis miReba;
- dacul i teritoriebis sarekl amo-sainformacio broSurebis, bukl etebis da sxva saxis pol igrafiul i sarekl amo-sainformacio masal ebis damzadeba da gavrcel eba;
- satel evizio rekl amis momzadeba da ganTavseba;
- ekoturizmis TemasTan dakavSirebul i gamofenebis organizeba rogorc saqarTvel oSi, ise sazRvargareT;
- eqskursievisa da laSqrobekis organizeba rogorc skol is moswavl eebisaTvis, ise umaRl esi saswavl ebl ebis studentTaTvis;
- ekoturizmis sferoSi mimdinare siaxl eebis gaSuqeba adgil obrivi Tu saerTaSoriso masobrivi informaciis saSual ebebiT.

mosal odnel i Sedegebi:

- vizitorebisa da dainteresebul pirTa informaciit uzrunvel yofa;
- turistebis raodenobis zrda;

- qveynis masStabiT ekoturizmis ganviTareba;
- dacul i teritoriebisadmi interesis gazrda, rac uzrunvel yofs maT popul arizacias.

programa `dacul i teritoriebis xanZarsawinaaRmdego da mavnebl ebisagan dacvis RonisZiebebi~

- saqarTvel os dacul teritoriebSi xanZrebis gaCenis kerebis Sesamcirebl ad prevenciul i RonisZiebebis Catareba;
- mexanZreebisaTvis uniformisa da specinventaris SeZena;
- xanZarsawinaaRmdego Txril ebisa da sxva aucil ebel i prevenciul i RonisZiebebis Catareba;
- cxovel Ta da mcenareTa samyaros paTol ogiebisagan dacva.

• mosal odnel i Sedegebi:

- dacul teritoriebze xanZris warmoSobis kerebis da xanZris gaCenis riskebis Semcireba;
- dacul teritoriebze mcenareTa da cxovel Ta genofondis dacva da biomraval ferovnebis SenarCuneba.

programa `eqspertizis Catarebis uzrunvel yofis RonisZiebebi~

- saeqsperto daskvnebis momzadebisaTvis saTanado ekol ogiuri eqspertizis Catareba, roml is safuZvel zedac gaicema garemoze zemoqmedebis nebarTva.

mosal odnel i Sedegi:

- garemosdacviTi moTxovnebis, racional uri bunebaTsargebl obisa da mdgradi ganviTarebis principebis gaTval iswinebis safuZvel ze garemos ekol ogiuri wonasworobis SenarCunebis kontrol is ganxorciel eba.

muxl i 56. saqarTvel os saxal xo damcvel is aparati

- saqarTvel oSi adamianis ufl ebebisa da ZiriTadi Tavisufl ebebis dacvis, ufl ebaTa darRvevis faqtebis gamovl enisa da darRveul i ufl ebebis aRdgenisaTvis aucil ebel i, Zlieri da efeqtiani ofisis muSaobis uzrunvel yofa, regionul i warmomadgenl obebis, maT Soris, samoqal aqo ganaTl ebis resurscentrebis gaZl iereba;
- prevenciis erovnul i meqanizmis Camoyal ibeba da efeqtiani funqcionireba, Tavisufl ebis aRkveTis adgil ebis monitoringi.

prioriteti: saqarTvel oSi adamianis ufl ebebisa da ZiriTadi Tavisufl ebebis dacvis, ufl ebaTa darRvevis faqtebis gamovl enisa da darRveul i ufl ebebis aRdgenisaTvis aucil ebel i, ZI ieri da efeqtiani ofisis muSaobis uzrunvel yofa, regionul i warmomadgenl obebis, maT Soris, samoqal aqo ganaTI ebis resurscentrebis gaZI iereba

ZiriTadi programebi/RonisZiebebi prioritetis mixedvit:

- saxal xo damcvel is mandatis, finansuri damoukidebl obis garantiebis da biujetis formirebis Sesaxeb sakonstitucio cvl il ebebis momzadeba;
- saxal xo damcvel is sasamarTI os winaSe Amicus Curiae-s (sasamarTI os megobris) rol Si wardgenis Sesaxeb sakanonmdebl o cvl il ebebis momzadeba;
- saxal xo damcvel is institutze xel misawdomobis gazrda, damatebiTI regionul i ofisebis gaxsna da maTi SesaZI ebl obebis ganvitareba;
- samoqal aqo ganaTI ebisaTvis programis SemuSaveba da ganxorciel eba.

mosal odnel i Sedegebi:

- saxal xo damcvel is ZI ieri da efeqtiani ofisis funqcionireba, rac xel s Seuwyobs adamianis ufl ebebisa da Tavisufl ebebis dacvis zedamxedvel obas saqarTvel os mTel teritoriaze;
- saxal xo damcvel is aparatis Sida muSaobis efeqtianobis gazrda martvisa da menejmentis gaumj obesebis kuTxiT, regionul ofisebsa da Tbil isis ofiss Soris komunikaciis gaumj obeseba;
- sazogadoebis codnis amaRI eba adamianis ufl ebaTa da Tavisufl ebaTa dacvis sferoSi, aseve saxal xo damcvel is mandatsa da funqciebze.

prioriteti: wamebis prevenciis erovnul i meqanizmis Camoyal ibeba da efeqtiani funqcionireba, Tavisufl ebis aRkveTis adgil ebis monitoringi

monitoringis ganxorciel eba Tavisufl ebis SezRudvis adgil ebSi, prevenciis erovnul i meqanizmis funqciebis efeqtiani Sesrul eba.

mosal odnel i Sedegi:

- saxal xo damcvel is mier gaertianebul i erebis organizaciis wamebisa da sxva sastiki, araadamianuri an damamcirebel i mopyrobis an sasjel is winaaRmdeg konvenciis fakul tatiuri oqmiT gaTval iswinebul i prevenciis erovnul i meqanizmis funqciebis j erovnad Sesrul eba.